

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 447 1,00 € Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΟΥΛΟΙ

Ενότητα - Αγώνας για το Δίκαιο των Εργαζομένων

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΠΑΝΤΟΥ

► Κάτω το πολιτικό τσίρκο, οι υπηρέτες των Μνημονίων

► Διαγραφή του Χρέους. Έξω από Ευρώ/ΕΕ και ΝΑΤΟ

► Την Κρίση να πληρώσουν Κεφάλαιο - Πλούσιοι

Θεσσαλονίκη
Εκλογές στο
Συνδικάτο
Επισιτισμού-
Τουρισμού

σελ. 4

Περιστερί
Συνέντευξη με τον
εργαζόμενο που
ξυλοκοπήθηκε

σελ. 5

Βενεζουέλα
Τα «Κίτρινα Γιλέκα»
επιμένουν

σελ. 12

Διεθνή
Η Μπολιβαριανή
Επανάσταση σε
θανάσιμο κίνδυνο

σελ. 15

Βεβήλωσαν τον τάφο του Μαρξ στο κοιμητήριο Χάιγκεϊτ

Τον τάφο του Καρλ Μαρξ βανδάλισαν άγνωστοι (σύμφωνα με τους υπευθύνους) στο κοιμητήριο Χάιγκεϊτ του Λονδίνου, χτυπώντας μάλλον με σφυρί το πιο παλιό εύθραυστο τμήμα του μνημείου, μια μαρμάρινη πλάκα με τα ονόματα όσων είναι θαμμένοι.

Ο Μαρξ είχε ταφεί εκεί το 1883 (ημερομηνία θανάτου 14 Μαρτίου), πλάι στην πολυαγαπημένη σύζυγο και σύντροφό του Τζένι φον Βεστφάλεν. Ο επιστήθιος φίλος και σύντροφός του στον αγώνα, μαζί του συνιδρυτής του επιστημονικού σοσιαλισμού, ο Φρίντριχ Ένγκελς είχε εκφωνήσει τον επικήδειο. Η μαρμάρινη πλάκα είχε μεταφερθεί από την αρχική της θέση το 1956 (την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου). Στο νέο μνημείο που φτιάχτηκε αργότερα περιλαμβάνεται μια μεγάλη προτομή και το αιώνιο σύνθημα «Εργάτες όλου του κόσμου, ενωθείτε!», ενώ τοποθετήθηκε σε πιο ορατό σημείο και αναφέρεται στην ιστοσελίδα του κοιμητηρίου.

Το μνημείο είχε αποτελέσει στόχο επίθεσης και τη δεκαετία του 1970, όταν η προτομή αποσπάστηκε, δέχθηκε επίθεση με αυτοσχέδιο εμπρηστικό μηχανισμό και πασαλείφτηκε με μπογιά και συνθήματα. «Το όνομα του Καρλ Μαρξ φαίνεται αποτέλεσε ιδιαίτερα στόχο, άρα δεν πρόκειται απλώς

για μια πράξη βανδαλισμού εναντίον ενός μνημείου αλλά για στοχευμένη επίθεση εναντίον του Κ. Μαρξ», υποστήριξε ο Ιαν Ντάνγκαβελ, διευθυντής του Friends of Highgate Cemetery Trust (οργάνωση που ασχολείται με τη συντήρηση του κοιμητηρίου). «Η ζημιά δεν είναι ανεπανόρθωτη αλλά το μνημείο δεν θα είναι ποτέ ξανά το ίδιο», είπε.

Ο Μαρξ, ο άφρατος θεωρητικός, ο κορυφαίος επαναστάτης κομμουνιστής, ο συγγραφέας του Κεφαλαίου και του Κομμουνιστικού Μανιφέστου (και τόσων άλλων λαμπρών έργων), και νεκρός στοιχειώνει τον ύπνο των αστών. Όσο η κρίση του καπιταλισμού ξερνάει παντού αποσύνθεση και σαπίλα. Όσο η αντιδημοκρατική αναδίπλωση γίνεται όλο και ζοφερή. Όσο η ιδεολογική επίθεση στην εργατική τάξη, στο επαναστατικό και κομμουνιστικό κίνημα, γίνεται όλο και πιο λυσσασμένη για να σβήσει την ίδια την ιστορία, τις αξίες, την υπόστασή τους. Τόσο θα βλέπουμε τέτοιες επιθέσεις, ένα νέο μεσαιωνικό σκοταδισμό.

Είναι όμως τα σημάδια πανικού ενός συστήματος καταδικασμένου από την ιστορία. Που καταφεύγει σε λωποδύτες και συμμορίες κάθε λογής, όπως άλλωστε μεταμορφώνεται όλο και περισσότερο και η ίδια η

«καλή» αστική κοινωνία. Που οι απολογητές και οι «ειδικοί» του, αν και «κυρίαρχοι», στέκονται άναυδοι μπροστά στην αναρχία και καταστροφικότητα της κρίσης του συστήματος που υπερασπίζονται. Που βλέπουν το αιθιαλές έργο του Μαρξ ακόμα να εξηγεί και να προβλέπει, ακόμα να αναπτύσσεται, ακόμα να εκπαιδεύει και να εξοπλίζει τους προλετάριους, τους αγωνιστές και κομμουνιστές για την ανατροπή του καπιταλισμού. Γι' αυτό τρέμουν τον Μαρξ, γι' αυτό τους κατατρέχουν τα «φαντάσματά» του, της προλεταριακής επανάστασης και του κομμουνισμού.

Πέρα κι από την αποκατάσταση του ίδιου του μνημείου, το μεγαλύτερο μνημείο που δεν θα μπορέσουν να αγγίξουν ποτέ είναι αυτό που έχει στήσει για τον Μαρξ μέσα στο νου και στην καρδιά της, μέσα στους αγώνες της η παγκόσμια εργατική τάξη, οι καταπιεσμένοι και κολασμένοι όλης της γης. Η νέα άνοδος των εργατικών αγώνων και επαναστατικών κινημάτων θα στείλει τα σκουπίδια του σάπιου καπιταλισμού, τους άμεσους και ηθικούς αυτουργούς της βεβήλωσης στον σκουπιδοτενεκέ της ιστορίας – και θα αποκαταστήσει σαρωτικά την παγκόσμια, πανανθρώπινη, αθάνατη αξία του Καρλ Μαρξ.

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή**- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων****- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο****στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή****- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού**

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια άνεργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακαμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημομαρξιστικού/τροτσκιστικού και της 4ης Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα»), μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4η Διεθνή.

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Κριτική στον ευρωκομμουνισμό**

Συγγραφέας: Ερνέστ Μαντέλ

Χρονολογία έκδοσης: Νοέμβριος 2018

Σελίδες: 300

Τιμή: 10 ευρώ

Το βιβλίο αυτό αποτελείται από 11 δοκίμια πάνω στον ευρωκομμουνισμό, από τα οποία πέντε γράφτηκαν σε διάφορες στιγμές για να δημοσιευτούν στην επιθεώρηση «Ινπρεκόρ» (πρόκειται για τα κεφάλαια 2, 3, 5, 7 και 10). Ξαναπλάστηκαν λίγο για να αποτελέσουν ένα σύνολο με τα άλλα έξι, που γράφτηκαν ειδικά για τούτο το βιβλίο. Παρά τις διαφορετικές ημερομηνίες της συγγραφής τους, αυτά τα δοκίμια στο σύνολό τους, κατά την άποψη μας, αποτελούν μια

συνεκτική ανάλυση του ευρωκομμουνισμού, της προέλευσής του και των βαθύτερων ιστορικών ριζών του, της σημασίας του μέσα στα πλαίσια της βαθιάς κρίσης που συγκλονίζει την καπιταλιστική κοινωνία στη Δυτική Ευρώπη, των δεσμών του με τη γενική κρίση του σταλινισμού και των αντίκτυπων του μέσα στην ΕΣΣΔ και στις «λαϊκές δημοκρατίες».

Ερνέστ Μαντέλ, 18 Οκτώβρη 1977

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Πάνασσα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα": Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Πάνασσα

Πρακτορείο NEWS STAND, Πυρσινέλα 12Δ

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗΓράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30

Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Η έκφραση του τίτλου ανήκει στην κόκκινη Ρόζα Λούξεμπουργκ (φέτος είναι η επέτειος των 100 χρόνων από τη δολοφονία της). Αποτυπώνει απόλυτα την εικόνα της ελληνικής πολιτικής σκηνής και ιδιαίτερα του κοινοβουλίου. Όχι, δεν υπάρχει καμιά υπερβολή, αλλά μάλλον υπολείπεται της πραγματικής εικόνας. Λίγα από αυτά που συμβαίνουν αρκούν για να δείξουν αυτόν τον ορνιθώνα:

- Είναι τόσο μεγάλες και τόσο συχνές οι μετατοπίσεις και οι αλλαγές θέσεων όλων των κομμάτων που κυριαρχούν στην πολιτική σκηνή, που είναι σχεδόν δύσκολο να παρακολουθηθούν. Και ακόμη, όλες αυτές οι αλλαγές θέσεων, συχνά αντικρουόμενες, αποφασίζονται από τον εκάστοτε αρχηγό ή τους ιμπεριαλιστές, χωρίς προηγούμενη απόφαση οποιουδήποτε κομματικού οργάνου. Αρκεί να αναφερθούν οι αντιμνημονιακοί που μεταλλάχθηκαν μέσα σε μια νύχτα σε μνημονιακούς, το ΟΧΙ του 62% του ελληνικού λαού που έγινε ΝΑΙ, η οβιδιακή μεταμόρφωση σε μακεδονομάχους κ.λπ.

- Καταγγέλλονται ωμοί εκβιασμοί κομμάτων σε βουλευτές και βουλευτών σε αρχηγούς κομμάτων. Αναφέρονται αθέμιτες μέθοδοι (διασπορά ψευδών ειδήσεων, σκόπιμη διαστρέβλωση θέσεων) για να πληγεί ο αντίπαλος, είτε είναι μέσα στο ίδιο κόμμα είτε σε άλλο.

- Το φαινόμενο της «κωλοτούμπας», όχι μόνο από βουλευτές αλλά και από ολόκληρα κόμματα και «κομματίδια» έχει πιάσει επιδόσεις που θα τις ζήλευαν ακόμη και οι καλύτεροι ζογκλέρ.

- Αιωρούνται απειλές για αποκαλύψεις με στόχο την εξασφάλιση πλεονεκτημάτων, ανταλλαγμάτων, ακόμη και υπουργικών θέσεων.

- ΜΜΕξαπάτησης φτύνουν εκείνους που αποθέωναν και αποθεώνουν εκείνους που έφτυναν. Εγωπαθείς τύποι κατακεραυνώνουν τους πάντες

μέσα από τουίτ, ψηφίζουν μνημόνια και νόμους (χωρίς να τα έχουν διαβάσει), καταδικάζουν εκατομμύρια ανθρώπους στην φτώχεια, στην ανεργία, στην πείνα. Ξεπουλούν τη δημόσια περιουσία. Καταργούν την λαϊκή και εθνική κυριαρχία.

- Κόμματα χωρίς αρχές, χωρίς ιδεολογία και πρόγραμμα, «πολιτικά» μέτωπα με νεφελώδες ιδεολογικό στίγμα κυνηγούν με όλα τα μέσα την εξουσία και εξαπατούν συστηματικά τον ελληνικό λαό. Τελευταίο δείγμα η «απόφαση» των έξι βουλευτών να ψηφίζουν στην Βουλή ό,τι φέρνει ο ΣΥΡΙΖΑ, και ως μην γνωρίζουν το περιεχόμενο!

Συμπτώματα της κρίσης

Όλα αυτά και πολλά άλλα, που είναι αποκρουστικά για τον ελληνικό λαό, είναι τα αποτελέσματα του παροξυσμού της κρίσης του ελληνικού καπιταλισμού και της παρακμής της αστικής τάξης. Το αστικό πολιτικό σύστημα βρίσκεται ξανά, μετά τους μεγάλους κλυδωνισμούς που πέρασε από τον παρατεταμένο κοινωνικό πόλεμο της διετίας 2010-12 (απεργίες, διαδηλώσεις, κίνημα «πλατειών»), σε αποσάθρωση. Τα νόθα κόμματα και το πολιτικό σκηνικό που δημιουργήθηκαν από αυτή τη δίνη των μεγάλων αγώνων και της κοινωνικής έκρηξης, που επιβίωσαν χάρη στην κάμψη των εργατικών αγώνων και γενικότερα του εργατικού κινήματος και κυρίως στην μνημονιακή/αστική μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ, τώρα ξαναπαίζουν σε νέα φάση διάλυσης. Άλλωστε, ήταν προφανές ότι τα «κόμματα» των ΑΝΕΛ, Λεβέντηδων, Θεοδωράκηδων ή το ΚΙΝΑΛ της Φώφης, έτοιμα για κάθε κωλοτούμπα, δεν θα μπορούσαν

να αναμορφώσουν το πολιτικό σκηνικό ή πολύ περισσότερο να λύσουν την πολιτική κρίση, πόσο μάλλον την οικονομική. Οι εθνικιστικές κραυγές, οι μετατόπιση όλο και δεξιότερα, όλο και σε πιο φιλομπεριαλιστικές θέσεις όλων των αστικών-μνημονιακών κομμάτων και κυρίως της ΝΔ και του ΣΥΡΙΖΑ, δείχνουν τα τεράστια αδιέξοδά τους. Η συμφωνία των Πρεσπών έδειξε αυτή τη μετατόπιση και έφερε στην επιφάνεια την πλήρη πολιτική διάλυση, αλλά δεν τη δημιούργησε.

Το αστικό πολιτικό σύστημα εισέρχεται σε νέα φάση πολιτικών κρίσεων και σπασμών, πολύ μεγαλύτερη από αυτή της προηγούμενης περιόδου. Αυτά που βλέπουμε τώρα δεν είναι παρά τα πρώτα σημάδια του επερχόμενου Αρμαγεδδώνα. Η αιτία για την πολιτική κρίση που έρχεται δεν είναι ο Λεβέντης και οι άλλοι αμοραλιστές, που μεταπηδούν από κόμμα σε κόμμα και από άποψη σε άποψη, ούτε ακόμη τα διάφορα ψευδεπίγραφα *success story* του Σαμαρά ή του άθλιου Τσίπρα. Είναι η τεράστια επερχόμενη καπιταλιστική κρίση. Ο ελληνικός καπιταλισμός εισέρχεται σε νέα φάση κρίσης, ταυτόχρονα με την κρίση της παγκόσμιας οικονομίας, το μέγεθός της οποίας δεν μπορεί ακόμη να προσδιοριστεί, αλλά που όλα δείχνουν ότι μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το 2007-2008. Αυτό το παραδέχονται όλοι οι διεθνείς οργανισμοί: ΔΝΤ, ΟΟΣΑ, Παγκόσμια Τράπεζα και όλοι οι οικονομικοί αναλυτές. Μπορεί ο Τσίπρας και η παρέα του να μιλάνε για ανάπτυξη, σε ακόμη μια προσπάθεια να εξαπατήσουν τους εργαζόμενους ή ίσως και τους εαυτούς τους, αλλά ήδη η κρίση κτυπάει κόκκι-

νο. Αυτό φαίνεται από την πλήρη χρεοκοπία του τραπεζικού συστήματος, παρά τον πακτωλό χρημάτων που δέχτηκε μέσω της ανακεφαλαιοποίησής του από τις μνημονιακές κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ, ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ.

Το σύστημα πνέει τα λοίσθια

Το σύστημα πνέει τα λοίσθια, χτυπημένο από την κρίση (οικονομική, πολιτική, κοινωνική). Η σωτηρία του μπορεί να γίνει μόνο πάνω στα κόκκαλα των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας. Ωστόσο, μπορεί και επιβιώνει σκορπώντας την φτώχεια, την εξαθλίωση, τον αμοραλισμό, τη διαφθορά και πλέον, όλο και πιο πολύ, την ξενοφοβία, τον ρατσισμό και τον εθνικισμό. Όλα αυτά το εργατικό κίνημα πρέπει να τα πολεμήσει. Είναι βασική προϋπόθεση για την απελευθέρωση και τη σωτηρία όλης της κοινωνίας: «η αστική κοινωνία βρίσκεται μπροστά σ' ένα δίλημμα: είτε μετάβαση στο σοσιαλισμό, είτε πτωχούρισμα στη βαρβαρότητα».

Η ΟΚΔΕ έχει επίγνωση αυτών των κινδύνων που απειλούν τους εργαζόμενους. Με τα κείμενά της και κυρίως μέσα από τους αγώνες της δείχνει τον δρόμο για να απαλλαγούμε από αυτό το εκμεταλλευτικό και βάρβαρο σύστημα πριν μας καταβροχθίσει όλους. Δεν έχουμε κυριευτεί από καμιά ηττοπάθεια, αντίθετα πιστεύουμε ότι το καπιταλιστικό σύστημα βρίσκεται σε θανάσιμη κρίση που σίγουρα είναι μεγαλύτερη από αυτή που περνάει σήμερα το εργατικό κίνημα. Παλεύουμε με όλες μας τις δυνάμεις για την υπόθεση της εργατικής τάξης και τον σοσιαλισμό, που δεν θα έχει καμιά σχέση με τις σταλινικές δικτατορίες. Για να γίνουν όλα αυτά χρειάζεται πριν και πάνω απ' όλα να χτίσουμε μια νέα επαναστατική πολιτική δύναμη/επαναστατικό κόμμα, ικανή να συγκρουστεί πρακτικά, πολιτικά και ιδεολογικά με την αστική τάξη και το αστικό κράτος.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Το 2018 ήταν η τέταρτη πιο ζεστή χρονιά όλων των εποχών, σύμφωνα με έρευνα, γεγονός που προκαλεί έντονη ανησυχία στις περισσότερες χώρες. Η μέση παγκόσμια θερμοκρασία ήταν πέρυσι 14,96 βαθμοί Κελσίου, 0,77 βαθμούς πάνω από τον μέσο όρο της περιόδου αναφοράς 1951-1980 και 1,16 βαθμούς πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού του ΟΗΕ. Η **αύξηση της θερμοκρασίας** το 2018 σε σχέση με το 2017 αντιστοιχεί σε θερμότητα περίπου 388 φορές μεγαλύτερη από τη συνολική ετήσια παραγωγή ηλεκτρισμού της Κίνας και εκατό εκατομμύρια φορές μεγαλύτερη από την έκλυση θερμότητας που προκάλεσε η ατομική βόμβα της Χιροσίμα. Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έχουν φτάσει σε ιστορικά επίπεδα, κυρίως λόγω της καύσης ορυκτών καυσίμων. Η μεταβολή στη θερμοκρασία των ωκεανών θεωρείται το καλύτερο κριτήριο για τη μέτρηση της κλιματικής αλλαγής που οφείλεται στη συσσώρευση ανθρωπογενών «αερίων του θερμοκηπίου». Πάνω από το 90% της θερμότητας, που αυτά τα αέρια παγιδεύουν στην ατμόσφαιρα, καταλήγει στις θάλασσες. Επί 65 χρόνια αδιαλείπτως ανεβαίνει η θερμοκρασία των ωκεανών, με ρυθμό 15 φορές ταχύτερο από ό,τι τα προηγούμενα 10.000 χρόνια. Το λιώσιμο των πάγων στην Ανταρκτική ετησίως έχει εμφανίσει αύξηση κατά έξι περίπου φορές από το 1979 μέχρι σήμερα. Ενώ μεταξύ 1979 και 2001 η μέση ετήσια τήξη των πάγων υπολογιζόταν σε 48 γιγατόνους, μεταξύ 2001 και 2017 έφθασε τους 134 γιγατόνους, εμφανίζοντας μέση ετήσια αύξηση 280%.

Για πολλοστή φορά οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι σε πολλές περιοχές του πλανήτη. Την αυξανόμενη **συγκέντρωση του πλούτου** στα χέρια ελαχίστων αναδεικνύει έκθεση της Oxfam, σύμφωνα με την οποία η περιουσία των 26 πλουσιότερων δισεκατομμυριούχων του πλανήτη ισούται με τα εισοδήματα του φτωχότερου μισού της ανθρωπότητας!!! Οι δισεκατομμυριούχοι είδαν τον πλούτο τους να αυξάνεται το 2018 αθροιστικά κατά 12% ή κατά 2,5 δισ. δολάρια την ημέρα, ενώ 3,8 δισεκατομμύρια άνθρωποι, που αποτελούν το φτωχότερο μισό του πληθυσμού της υφελίου, είδαν τον δικό τους πλούτο να μειώνεται αθροιστικά κατά 11% ή κατά 500 εκ. δολάρια την ημέρα, σύμφωνα με την έκθεση. Ο προϋπολογισμός της Αιθιοπίας για τη δημόσια υγεία αντιστοιχεί στο 1% της περιουσίας του πλουσιότερου ανθρώπου στον κόσμο, η οποία αυξήθηκε στα 112 δισ. δολάρια πέρυσι. Γενικά, ο πλούτος των δισεκατομμυριούχων σε παγκόσμιο επίπεδο αυξήθηκε κατά 900 δισ. πέρυσι, ενώ ο αριθμός τους έχει διπλασιαστεί από το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης του 2008. Αν και η Oxfam αναγνωρίζει ότι ο αριθμός των ανθρώπων που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας υποδιπλασιάστηκε από το 1990 ως το 2010 (στα 736 εκ. ανθρώπους), ωστόσο επισημαίνει πως οι φορολογικοί συντελεστές για τα υψηλά εισοδήματα μειώθηκαν στις πλούσιες χώρες τις τελευταίες δεκαετίες. Εάν φορολογείτο το πλουσιότερο 1% μόνο κατά 0,5% περισσότερο επί της περιουσίας του, τα χρήματα που θα συγκεντρώνονταν θα ήταν υπεραρκετά για να μορφωθούν τα 262 εκατομμύρια παιδιά που δεν πάνε σήμερα σχολείο.

Κατακόρυφη αύξηση των εργατικών «ατυχημάτων»/δυστυχημάτων

Σφαγή δίχως τέλος για την εργατική τάξη

Εκατόμβες ανθρώπων ζών, εργάτες που δεν επιστρέφουν ποτέ από τη «μάχη» του μεροκάματου. Μια διαχρονική θυσία των παιδιών της εργατικής τάξης στον «Μολώχ» της καπιταλιστικής κρίσης και παρακμής, της μνημονιακής «κανονικότητας» και πραγματικότητας.

Αποκαλυπτικά είναι τα στοιχεία της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Συλλόγων Επιθεωρητών Εργασίας (ΠΟΣΕΠΕ): αύξηση των εργατικών «ατυχημάτων» στην Ελλάδα από το 2010 και μετά, 10% κάθε χρόνο, ενώ το πρώτο τρίμηνο του 2017 παρατηρείται αύξηση 15%, σε σχέση με το αντίστοιχο του 2016. Ανάλογη πορεία ακολουθούν και τα θανατηφόρα «ατυχήματα» - εργατικές δολοφονίες. Και αυτά τα στοιχεία είναι ελλιπή, καθώς αφορούν μόνο τις ελάχιστες περιπτώσεις που γνωστοποιούνται στο ΣΕΠΕ αφού στους χώρους δουλειάς επικρατεί η εργοδοτική τρομοκρατία, επιβάλλοντας καθεστώς σιωπής.

Στις στατιστικές δεν υπολογίζονται επίσης και οι επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των εργαζομένων από την υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας που αυξάνονται με ραγδαίους ρυθμούς. Μόνο το τετράμηνο 8/2018 - 12/2018, 21 εργάτες σκοτώθηκαν εν ώρα εργασίας. Από την αρχή του 2019 οι νεκροί εργαζόμενοι ανέρχονται σε 8 με αντιστοιχία 1 θάνατος κάθε 3 μέρες! Δεκάδες είναι και οι

εργαζόμενοι που σακατεύονται, ακρωτηριάζονται ή μένουν ανάπηροι.

Εργοδοτικά εγκλήματα, όχι ατυχήματα!

Τα εργατικά «ατυχήματα» και δυστυχήματα είναι ο βαρύς φόρος αίματος που πληρώνουν οι εργαζόμενοι στο «σφαγείο» του Νέου Συστήματος Εκμετάλλευσης και του μνημονιακού καθεστώτος που έχουν επιβάλει ΕΕ - ΔΝΤ - κεφάλαιο, με την συνενοχή όλων των κυβερνήσεων και έχει μετατρέψει τους εργοδότες σε δεσπότες και τους εργαζόμενους σε σύγχρονους δούλους. Ο μακάβριος απολογισμός της εντατικοποίησης της δουλειάς, της εξάπλωσης των «ευέλικτων» σχέσεων εργασίας, της μαύρης και ανασφάλιστης εργασίας, της ανασφάλειας και του φόβου της απόλυσης, της περικοπής μισθών, της μη καταβολής τους και πολλών άλλων μορφών εργοδοτικής βίας. Είναι ενδεικτικό πως με βάση τα στοιχεία του συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ» τον Δεκέμβριο του 2018, οι ελαστικές σχέσεις εργασίας, όσον αφορά στην υπογραφή νέων συμβάσεων, ανήλθαν στο 56,22% (μερική απασχόληση 42,14% και εκ περιτροπής εργασία 14,08%). Το δωδεκάμηνο Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2018, οι ελαστικές σχέσεις εργασίας, όσον αφορά στην υπογραφή νέων συμβάσεων, ανήλθαν στο 54,34% (μερική απασχόληση 41,60% και εκ περιτροπής εργασία 12,74%).

Με αγώνες τιμάμε τους νεκρούς μας - Καμία ανοχή στον πόλεμο που μας έχουν κηρύξει

Η εργατική τάξη δεν αντέχει να πληρώνει άλλο αυτό το φόρο αίματος. Ο καλύτερος τρόπος για να τιμήσουμε τους νεκρούς συναδέλφους μας και να διασφαλίσουμε πως τέτοια εγκλήματα δε θα ξανα συμβούν, είναι μέσα από την οργάνωσή μας σε κάθε χώρο δουλειάς, με τους μαχητικούς και ανυποχώρητους αγώνες μας. Για να συγκρουστούμε με τους εργοδότες/δολοφόνους και όλα τα μνημονιακά σκουπίδια. Για να συντριψούμε το μνημονιακό καθεστώς και να απαλλαγούμε από το παράλογο και ανθρωποφάγο σύστημα που μετρά τα πάντα με το κέρδος. Για να καταργήσουμε συνολικά την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

«Το κεφάλαιο είναι ανελέητο απέναντι στην υγεία και στη διάρκεια ζωής του εργάτη, παντού όπου δεν το υποχρεώνει η κοινωνία να τις υπολογίζει. Στην κατηγορία για σωματικό και πνευματικό μαρασμό, για πρόωρο θάνατο και για το μαρτύριο της υπερβολικής εργασίας απαντάει: Μήπως θα 'πρεπε να μας βασανίζει αυτό το βασίλειο μια και αυξάνει τις απολαύσεις (τα κέρδη) μας;»

X. Μαρξ: «Το Κεφάλαιο», τόμος 1ος

■ Άννα Ασλανίδη

Οι φροντιστηριάρχες θέλουν καθηγητές-δούλους με ωρομίσθιο 3,5 ευρώ μικτά! Απαντάμε με οργάνωση κι αγώνα σε κάθε χώρο δουλειάς

Στις 5 Φλεβάρη εκδικάζεται η προσφυγή που έχει καταθέσει στο ΣτΕ η ΟΕΦΕ (Ομοσπονδία Εκπαιδευτών Φροντιστών Ελλάδας-εργοδοτική ένωση των φροντιστηριαρχών), με την οποία ζητάνε την ακύρωση των διατάξεων με τις οποίες το ελάχιστο ωρομίσθιο καθηγητή σε φροντιστήριο καθορίζεται στα 6,70 ευρώ μικτά!

Με την προσφυγή αυτή οι εργοδότες στοχεύουν:

α) Στη μείωση του ωρομισθίου μας από 6,70 μικτά, στα 3,50 ευρώ μικτά, δηλαδή στο μισό!

β) Στην κατάργηση -με έναν έμμεσο και ύπουλο τρόπο- του πλήρους ωραρίου των 21 ωρών εβδομαδιαίως και στη μετατροπή του σε 40ωρο.

γ) Στην κάθετη μείωση των εργοδοτικών εισφορών για την ασφάλισή μας. Πράγμα που θα σημαίνει και τη συνολική αλλαγή προς το χειρότερο του τρόπου ασφάλισής μας, μείωση των ενσήμων μας, τεράστιες δυσκολίες για να βγει κάποιος ταμείο ανεργίας κ.λπ. Αυτό φυσικά σχετίζεται και με το περσινό στραπάτσο κυβέρνησης και εργοδοτών, όταν η εγκύκλιος που άλλαζε τον τρόπο υπολογισμού των ενσήμων των εκπαιδευτικών αποσύρθηκε μετά από πολύμηνες κινητοποιήσεις του ΣΜΕΘ.

δ) Στην επίσημη θεσμοθέτηση καθεστώτος κάτεργου στα φροντιστήρια: Με καθηγητές στα όρια της εξαθλίωσης, μισθούς πείνας, απόλυτα αναλώσιμους και φοβισμένους, και φροντιστηριάρχες που θα παζαρεύουν για να μας δίνουν ψίχουλα.

Οι φροντιστηριάρχες είναι ένα κομμάτι εργοδοτών το οποίο ωφελήθηκε στο έπακρο από την εφαρμογή των μνημονίων και την καταστρατήγηση όλων των εργασιακών δικαιωμάτων: Με την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων το 2012, τα

ωρομίσθια και οι μισθοί των καθηγητών ισοπεδώθηκαν. Σήμερα, ένας καθηγητής με πλήρες ωράριο (21 ώρες εργασίας τη βδομάδα) αμείβεται με τον βασικό μισθό των 586 ευρώ μικτών, ενώ τα διδάκτρα που πληρώνουν γονείς και μαθητές παρέμειναν σε δυσθεώρητα ύψη. Παρόλα αυτά, ακόμα και με αυτήν την κουτσουρεμένη εργατική νομοθεσία, οι εργοδότες μας είναι από τους πρωτοπόρους στην κατάπτυσή της: όλοι οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουμε ότι η αδήλωτη και ανασφάλιστη εργασία οργιάζει, ότι η καταβολή δώρων και επιδομάτων είναι άπιαστο όνειρο για τους περισσότερους (έχουν σημειωθεί και περιστατικά επιστροφής του δώρου στον εργοδότη), ότι οι υπερωρίες δεν πληρώνονται, ότι τα διάφορα «extra» (διαγωνίσματα, ενημερώσεις γονέων κ.λπ.) θεωρούνται υποχρέωση του εργαζόμενου και όχι εργάσιμος χρόνος.

Είναι φανερό ότι ούτε αυτά τους είναι αρκετά! Το «τέλος των μνημονίων» και η «επαναφορά» των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τους εργοδότες και την κυβέρνηση (αυτή και όποια επόμενη) σημαίνουν απλά τη συνέχιση του ξεζουμίσματος των εργαζομένων για πάντα!

Καμία εμπιστοσύνη δεν πρέπει να έχουμε και στη δικαιοσύνη, που με μια σειρά αποφάσεων της τελευταία (καθαρίστρια στο Βόλο, Κυριακάτικη αργία, μη καταβολή δεδουλευμένων), δείχνει ότι είναι βασικός πυλώνας της εφαρμογής του δόγματος «νόμος είναι το δίκιο του εργοδότη».

Μόνο με τη δική μας οργάνωση, αντίσταση και μαχητική κινητοποίηση μπορούμε να αποκρούσουμε αυτήν τη σφοδρή επίθεση, η οποία δεν θα είναι η τελευταία. Χρειάζεται να οργανωθούμε σε κάθε χώρο δουλειάς και στο Σωματείο Μισθωτών Εκπαιδευτικών, για να σώσουμε τα δικαιώματά μας. Να παλέψουμε για μια ενιαία

συλλογική σύμβαση στα φροντιστήρια, με αυξήσεις στους μισθούς και τα ωρομίσθια, κατάργηση του καθεστώτος επισφάλειας στο οποίο ζούμε και εργαζόμαστε όλα αυτά τα χρόνια.

Το ΣΜΕΘ, ξεκινάει μια μεγάλη καμπάνια ενημέρωσης σε κάθε φροντιστήριο της πόλης και καλεί κάθε συνάδελφο να προσεγγίσει το Σωματείο, να συζητήσουμε και να οργανώσουμε από κοινού τον αγώνα μας.

Απαιτούμε να απορριφθεί η κατάπτυστη προσφυγή της ΟΕΦΕ. Οι εργοδότες, με αυτήν την προσφυγή, μας κηρύσσουν ανοιχτό πόλεμο. Τους διαμηνύουμε σε όλους τους τόνους ότι οι πόθοι τους για εργαζόμενους δούλους δεν θα πραγματοποιηθούν. Ζητάμε από την ΟΙΕΛΕ να κηρύξει άμεσα απεργία για τις 5 Φλεβάρη και καλούμε κάθε συνάδελφο σε συμμετοχή στις κινητοποιήσεις που θα καλέσει το ΣΜΕΘ.

Απαιτούμε - παλεύουμε για:

- **Να απορριφθεί άμεσα η κατάπτυστη προσφυγή της ΟΕΦΕ.**

- **Κλαδική Σύμβαση στα φροντιστήρια, υποχρεωτική για όλους, με υποχρεωτικές αυξήσεις στους μισθούς και τα ωρομίσθια.**

- **Καμία ανοχή στη μη τήρηση της εργατικής νομοθεσίας. Να πληρώνονται όλα τα δώρα και τα επιδόματα.**

- **Μετατροπή της σύμβασης εργασίας σε αορίστου χρόνου αυτόματα, μετά από δύο χρόνια εργασίας στον ίδιο εργοδότη.**

ΣΜΕΘ

τηλ: 2310-265730,
e-mail: somiekth@gmail.com
ιστοσελίδα: www.smeth.gr

Ξεκίνησε η δίκη των εννέα τούρκων και κούρδων αγωνιστών

Στις 28/11/2017, λίγες μέρες πριν τη συνάντηση Τσίπρα-Ερντογάν στην Αθήνα, η αντιτρομοκρατική υπηρεσία συνέλαβε εννέα τούρκους και κούρδους αγωνιστές που συνδέονταν με την «Επιτροπή Αλληλεγγύης στους Πολιτικούς Κρατούμενους σε Τουρκία και Κουρδιστάν», έπειτα από εισβολή στα σπίτια τους.

Οι συλληφθέντες κατηγορήθηκαν ως μέλη του ΔΗΚΡ-Κ (Επαναστατικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Κόμμα-Μέτωπο), που έχει χαρακτηριστεί «τρομοκρατικό» από τους ιμπεριαλιστές των ΗΠΑ-ΕΕ. Οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα, όπου τους ασκήθηκαν διώξεις για συγκρότηση και ένταξη σε τρομοκρατική οργάνωση, προμήθεια-κατοχή εκρηκτικών, αντίσταση κατά της αρχής κ.ά.

Παρουσιάστηκαν μπροστά στον εισαγγελέα με μώλωπες και επιδέσμους στα κεφάλια. Καταγγέλλουν, μέσω των συνηγόρων τους, ότι τους χτύπησαν βάνουσα, τόσο στη ΓΑΔΑ όσο και έξω από το γραφείο του εισαγγελέα. Μία δικηγόρος υποστήριξε πως οι συλληφθέντες «ήταν δεμένοι πισθάγκωνα και δέχθηκαν επίθεση από 25 άνδρες της αντιτρομοκρατικής, επειδή διεκδικήσαν να τους δέσουν τα χέρια μπροστά για να μπορέσουν να πιουν νερό. Και επειδή φώναζαν συνθήματα για την αξιοπρέπειά τους, τους έκαναν κανονική επίθεση».

Στη συνέχεια, τους διασκόρπισαν σε διάφορες φυλακές ανά την Ελλάδα, καθιστώντας δύσκολη έως αδύνατη την επικοινωνία μεταξύ τους, καθώς και με τους δικηγόρους τους. Η μετάβαση των δικηγόρων από φυλακή σε φυλακή κοστίζει πολύ σε χρήμα και χρόνο, ενώ πρόβλημα αποτελεί φυσικά και η μη γνώση καλών ελληνικών. Όλα αυτά παρεμποδίζουν σοβαρά την υπεράσπισή τους.

Η δίκη ξεκίνησε τη Δευτέρα 4/2 στις γυναικείες φυλακές Κορυδαλλού, με τοποθετήσεις των δυο αστυνομικών - μαρτύρων κατηγορίας. Ο ένας ήταν ο «υπεύθυνος παρακολούθησης» των αγωνιστών και ο άλλος ήταν ένας από αυτούς που τους συνέλαβαν. Από τις καταθέσεις τους φαίνεται να προκύπτει πως δεν ευσταθεί σχεδόν καμία κατηγορία από όσες τους έχουν απαγγελθεί. Το κατηγορητήριο ενδεχόμενα θα κινηθεί γύρω από την «ένταξη σε τρομοκρατική οργάνωση». Η δίκη θα συνεχιστεί την Τετάρτη 6/2.

Η κυβέρνηση αξιοποιεί την υπόθεση στα πλαίσια του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης, που έχει επαναφέρει πλήρως και οικοδομεί συστηματικά. Ένα χτύπημα των δημοκρατικών ελευθεριών απόλυτα απαραίτητο και για τον ρόλο μισθοφόρου που θέλει να παίξει στα σχέδια των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ στην περιοχή, σε συμμαχία με τα πιο αντιδραστικά καθεστώτα (Αίγυπτος, Ισραήλ κ.ά.).

Αυτό το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης πρέπει να τσακιστεί! Το εργατικό και νεολαϊστικό κίνημα πρέπει να εκφράσει την αλληλεγγύη του στους διωκόμενους αγωνιστές απαιτώντας την άμεση απελευθέρωσή τους, την απόσυρση των κατηγοριών - σκευωριών της αντιτρομοκρατικής και την παραδειγματική τιμωρία των αστυνομικών που τους χτύπησαν.

Μύλος πολιτικών ανακατατάξεων

Μεγάλες πολιτικές ανακατατάξεις έχουν ξεκινήσει, με κύριο χαρακτηριστικό για την ώρα τον κατακερματισμό.

■ Σκεύος Σταύρος

Στην «Κεντροαριστερά», το εγχείρημα ΚΙΝΑΛ ναυάγησε, καθώς βρέθηκαν εντέλει εκτός η ΔΗΜΑΡ και το Ποτάμι, αφήνοντας θλιβερά μόνα τα απομεινάρια του ΠΑΣΟΚ. Από το Ποτάμι, Αμυράς και Ψαριανός κινούνται προς τη ΝΔ, δείχνοντας ότι κι αυτό παραπαίει.

Στη Δεξιά και Ακροδεξιά, εκτός της εξάερωσης των ΑΝΕΛ, έχουμε την εμφάνιση:

α) Της «**Δύναμης Ελληνισμού**», που ανακοίνωσαν οι Δημήτρης Καμμένος (δι-αγραμμένος από τους ΑΝΕΛ) και Τάκης Μπαλτάκος (δεξί χέρι του Σαμαρά), επί της ουσίας ακροδεξιοί, αν και με μια επίφαση δημοκρατικού καθωσπρεπισμού. Αυτοί οι «δεξιοί χωρίς εκπτώσεις» (αυτοχαρακτηρισμός του Μπαλτάκου) προσπαθούν να εκμεταλλευτούν το αντιδραστικό ρεύμα των «μακεδονομάχων», ξιφουλκώντας για σκίσιμο της Συμφωνίας των Πρεσπών. Ανασύροντας μια παραλλαγή του τρίπτυχου «πατρίς, θρησκεία, οικογένεια» και της προπαγάνδας για τα «εγκλήματα της Αριστεράς» (που έθρεψε ο ΣΥΡΙΖΑ), θέλουν να κολυπήσουν στα θολά νερά κάποιας υπεράσπισης της «εθνικής κυριαρχίας» και της «ταυτότητας του ελληνισμού», χωρίς βέβαια να παραλείπουν την προσήλωσή τους στα Μνημόνια.

β) Του **ΕΠΟΣ** (Ελληνική Πολιτική Συνείδηση) του Μιχάλη Πατσίκια, εκ των διοργανωτών των εθνικιστικών συλλαλητηρίων. Θέλει να πλασαριστεί ως «πατριωτικό, δημοκρατικό», πάνω από την Δεξιά ή την Αριστερά, ενώ υποτίθεται αποκλείει κάθε σύμπραξη με τη Χρυσή Αυγή και μνημονιακά κόμματα. Η ίδρυσή του προκάλεσε αντιδράσεις άλλων «μακεδονομάχων», δείχνοντας τις διαιρέσεις σ' αυτό το χώρο.

γ) Νέου «κεντροδεξιού» σχηματισμού, που έχει εξαγγείλει ο **Ευάγγελος Αντώνιος**, προσπαθώντας να εκφράσει μια πτέρυγα της ΝΔ πιο «μετριοπαθή» από το κυρίαρχο δίδυμο Μητσοτάκη-Γεωργιάδη.

Το τσίρκο της αστικής πολιτικής

Η εξαέρωση των ΑΝΕΛ, ΚΙΝΑΛ, Ποτάμι δεν εκπλήσσει. Η Συμφωνία των Πρεσπών είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου. Βασική αιτία είναι η εξάντληση του όποιου παρασιτικού ρόλου είχαν. Βαδίζοντας προς τις εκλογές, έχοντας επιβάλλει στο κοινοβούλιο όλα τα βασικά στοιχεία της μνημονιακής και φιλοϊμπεριαλιστικής πολιτικής του, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είχε πλέον ανάγκη από το δεκανίκι των ΑΝΕΛ, τις αστείότητες

ενός μηδενικού όπως ο Π. Καμμένος, που επόμενο ήταν να βλέπει ότι έχει απομείνει από το κόμμα του να διαλύεται και ο ίδιος να χάνει τις ελπίδες πολιτικής επιβίωσης. Το ΚΙΝΑΛ προσπαθεί να διεξάγει έναν ασταλείο διμέτωπο ενάντια σε ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ, χωρίς να μπορεί να πει τίποτα εκτός από κενολογίες. Στις ίδιες συντεταγμένες «κυλάει» το Ποτάμι. Φυσιολογικό αποτέλεσμα: η αποσύνθεση όλων.

Φαίνεται ότι έτσι θα μπορούσαν να εννοηθούν ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ. Ο ΣΥΡΙΖΑ για να λεηλατήσει τα κουφάρια της «κεντροαριστεράς» και γενικά του «κέντρου», με τη νέα προοδευτική συμμαχία που σερβίρει. Η ΝΔ για να συσπειρώσει –και στην προοπτική της εξουσίας– όλα τα δεξιά κομμάτια. Ωστόσο, τα πράγματα είναι πολύ πιο σύνθετα, το πρόβλημα για την αστική πολιτική συνολικά μεγαλώνει με αυτές τις εξελίξεις, είναι μάλλον αδύνατο να αναβιώσει ένας σταθερός «διπολιτισμός» ή «δικομματισμός». Γιατί:

α) Η παραπέρα μετάλλαξη του σημερινού ΣΥΡΙΖΑ θα τον διαλύσει ακόμα περισσότερο σε έναν χυλό, όπως δείχνει και ο τρόπος που παραμένει στην εξουσία, συρράπτοντας σε μια «πλειοψηφία» κάθε κοινοβουλευτικό κουρέλι. Αυτό σημαίνει ότι με την απώλεια της εξουσίας, θα αρχίσει και γι' αυτόν μια αντίστροφη μέτρηση. Είναι αδύνατον να μακροημερεύσουν τέτοιοι σχηματισμοί, όσο συνεχίζεται η κρίση του ελληνικού καπιταλισμού. Και αν οικονομική συγκυρία, συσχετισμοί από το παρελθόν και «αριστερές» χειρονομίες, στήριξη του κεφαλαίου και των ιμπεριαλιστών, κάμψη των αγώνων επέτρεψαν στο ΣΥΡΙΖΑ σχεδόν να εξαντλήσει την τετραετία, είναι από την άλλη χαρακτηριστική η ραγδαία αποδόμηση των «κεντρώων» αστικών δυνάμεων σε όλη την Ευρώπη (π.χ. Μακρόν), που αιωρούνται χωρίς κοινωνικές αναφορές, πρόγραμμα, ιδεολογία (πέρα από την λυσασμένη επίθεση στην εργατική τάξη).

β) Το ίδιο πρόβλημα, μιας πραγματικής ανανέωσης και ανασύνθεσης, υπάρχει για τη ΝΔ. Με μόνη πολιτική τα ακόμα πιο σκληρά Μνημόνια και τη «μείωση του κράτους», είναι ήδη υποχρεωμένη να σκέφτεται τους όρους με τους οποίους θα κυβερνήσει, αν επικρατήσει εκλογικά. Η αντίφασή της είναι μεγάλη, ανάμεσα σε κάποιο γκρίζο «κέντρο» που υποτίθεται θέλει να μαζέψει ο Μητσοτάκης, από τη μια, στην ακροδεξιά ρητορεία και ατζέντα που μοιράζεται με τους Γεωργιάδηδες από την άλλη.

Επίσης, μπορεί τα μέχρι πρότινος «εν-

διάμεσα» κόμματα να διαλύονται, αλλά εμφανίζονται «νέα», ακόμα πιο κούφια. Με μόνη φιλοδοξία να εξασφαλίσουν σε λίγους επικεφαλής τους την πολυπόθητη είσοδο στη Βουλή, στην «πολιτική», στα παχυλά προνόμια που τα συνοδεύουν. Ανάμεσά τους θα αναζητηθεί ο θίασος από νέους «πρόθυμους» να προσφέρουν, με το αζημίωτο, τις υπηρεσίες τους σαν κοινοβουλευτικές τσόντες.

Το φαινόμενο δεν θα σταματήσει, δηλαδή η δημιουργία τέτοιων «νέων» σχηματισμών. Πέρα από σημαντικά πολιτικά θέματα (όπως το Μακεδονικό), το σταθερό υπόβαθρο που την τροφοδοτεί είναι η τεράστια κρίση του ελληνικού καπιταλισμού, που όχι μόνο οδηγείται προς νέες εκρήξεις, αλλά παίρνει πλέον διαστάσεις ιστορικής παρακμής. Οδηγώντας διαρκώς τα αστικά κόμματα –άλλωστε τρομακτικά αδυνατισμένα– στα όριά τους, ξεσκίζοντας τις ραφές κάθε φαινομενικής σταθερότητας. Η συνέχιση αυτού του παρακμιακού θρυμματισμού είναι επόμενη όσο, επίσης, δεν εμφανίζεται από την αντίπαλη πλευρά, από το εργατικό κίνημα, μια πιο σταθερή ταξική συσπείρωση, που θα επιβάλλει ένα «συμμάζεμα». Είναι φαινομενικά παράδοξο, αλλά μόνο μια σοβαρή απειλή από την πλευρά του εργατικού κινήματος μπορεί να υποχρεώσει τις αστικές δυνάμεις να «σοβαρευτούν», παραμερίζοντας τη γελοιοότητα των σημερινών διαφορών τους.

Έτσι, αντιμέτωπα με παγόβουνα προβλημάτων και αδιεξόδων, ο ελληνικός καπιταλισμός και τα πολιτικά επιτελεία του στέκουν ισχνά και άναυδα, χωρίς στρατηγική πέρα από μια καταστροφική αρπακτικότητα (Μνημόνια), χωρίς εναλλακτικό προσανατολισμό πέρα από την πρόσδεση σε μια αποσυντιθέμενη «Δύση». Με ένα πολιτικό προσωπικό όλο και πιο γελοίο, που αδυνατεί εκκωφαντικά να ανανεωθεί και που η ύπαρξή του έχει γίνει μια καυτή αντίφαση, μια εστία μόλυνσης της ελληνικής κοινωνίας. Με τέτοια υλικά, είναι αδύνατο να αναδυθεί και ένα ηγεμονικό αστικό κέντρο. Το μέλλον του αστικού πολιτικού σκηνικού θα είναι έτσι όχι μόνο όλο και πιο ασταθές, όχι μόνο όλο και πιο αντιδραστικό (εγκυμονώντας κινδύνους για ακόμα βαθύτερη αντιδημοκρατική αναδίπλωση με αιχμή τους κρατικούς μηχανισμούς), αλλά θα έχει και μορφές όλο και πιο γκροτέσκες.

Τέλος, μπορεί ο εθνικισμός να είναι καταφύγιο για απατεώνες κάθε είδους, αλλά η προσπάθεια για ένα νέο αντιδραστικό κόμμα, ακροδεξιού τύπου, που θα συμπλεύσει

με το διεθνές κύμα αντιδημοκρατικής αναδίπλωσης (Μπολσονάρο κ.λπ.), χωρίς να επιτρέπεται εφησυχασμός από το εργατικό κίνημα, έχει πολύ μεγάλες αντιφάσεις. Είναι δύσκολο να δει κανείς έναν ισχυρό αντίπαλο, ειδικά με τους σημερινούς ταξικούς συσχετισμούς, στα πρόσωπα π.χ. των στιγματισμένων μνημονιακών Μπαλτάκου και Δ. Καμμένου, ή κάποιου «μακεδονομάχου» που θα θελήσει να βάλει λίγο «αντιμνημονιακό» καρύκευμα στον σάπιο εθνικισμό του.

Κρίση και στην Αριστερά

Το ΚΚΕ μοιάζει σταθερό και ασάλευτο, όμως διαπερνάται κι αυτό από μια μεγάλη αντίφαση, που ζητάει τη λύση της. Από τη μια η «αποκατάσταση του επαναστατικού χαρακτήρα», από την άλλη ο απαρέγκλιτος σεβασμός όλης της αστικής μνημονιακής «κανονικότητας» και η ρητή στοίχιση με τον αστικό εθνικισμό. Τα κακά αποτελέσματα σε μια σειρά από συνδικαλιστικούς χώρους ίσως είναι προπομποί μιας μεγαλύτερης κρίσης.

Η ΛΑΕ, αφού βούλιαξε στον ρεφορμισμό και τον πατριωτισμό, προσπαθεί απεγνωσμένα μήπως και τρυπώσει στη Βουλή, με παρδαλές συμμαχίες. Μια σειρά από οργανώσεις (ΑΡΑΝ, ΑΡΑΣ, ΔΕΑ) βρίσκονται ήδη με το ένα πόδι εκτός και είναι αμφίβολο αν θα φτάσει ενιαία στις εκλογές.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, εδώ και καιρό συμμαχία μόνο κατ' όνομα, είναι μάλλον κι αυτή στα πρόθυρα εξελίξεων, καθώς η αντιπαράθεση των δύο βασικών οργανώσεων ΝΑΡ και ΣΕΚ μαίνεται (π.χ. δημοτικές εκλογές) και καθένας έχει βάλει πλώρη για τα δικά του σχέδια (π.χ. νέος κομμουνιστικός φορέας του ΝΑΡ).

Παρά την τραγωδία του ΣΥΡΙΖΑ, κομμάτια που έφυγαν (Δίκτυο, Δικτύωση, ΟΝΡΑ, ΑΡΚ), ίσως και με περιφερειακές ομάδες μέχρι πρότινος «αντικαπιταλιστικές» (Αναμέτρηση – αποχωρήσαντες από το ΝΑΡ κ.ά.), ελπίζουν στην αναβίωση ενός «μικρού ΣΥΡΙΖΑ», αναπαράγοντας έναν επιλεκτικό και αδιέξοδο κινηματισμό, χωρίς σύνδεση με τους αγώνες των εργαζομένων.

Τέλος, η εκλογική συμμαχία του μ-λ χώρου έσπασε κι αυτή. Ενώ μόνο απορία –στην καλύτερη περίπτωση– προκαλεί η ανακάλυψη ενός ακόμα «μετώπου», όπου εκτός από παλιότερες καταστάσεις (ΑΡΑΝ, ΑΡΑΣ, Παρέμβαση – πρώην ΚΟΕ) έρχονται να προστεθούν σταλινικά «φαντάσματα» ξερασμένα από το ΚΚΕ (Εργατικός Αγώνας/Κορδάτος) – μια πραγματική αποθέωση του «μετωπικού» κρετινισμού, από θέσεις όλο και πιο δεξιές.

Αυτή η πολύ κακή εικόνα επιδεινώνει τα προβλήματα του εργατικού κινήματος. Σίγουρα υπάρχουν αντικειμενικές αιτίες, όπως π.χ. οι μεγάλες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές που συντελούνται σήμερα, που ακόμα δεν έχουν αναλυθεί και αφομοιωθεί. Ωστόσο, συντριπτικά καθοριστικός είναι ο υποκειμενικός παράγοντας, η μεγάλη αδυναμία ή διαπιστωμένη αποτυχία όλων των αριστερών «σχεδίων». Ειδικότερα για την εξωκοινοβουλευτική Αριστερά, αυτή η κρίση δεν έπεσε από τον ουρανό, αλλά είναι αποτέλεσμα των κεντριστικών και ρεφορμιστικών, οπορτουνιστικών ή εντελώς αναποτελεσματικών αναλύσεων και πρακτικών.

Για μια πραγματική ανασυγκρότηση-ανασύνθεση, χρειάζεται μια βαθιά τομή στη λογική και πρακτική μας. Όχι άλλες ανοούσιες, εκλογικιστικές «συμμαχίες», που κακοποιούν την έννοια της ενότητας, αλλά μια στέρεη επαναστατική-κομμουνιστική δύναμη, με καθαρό μέτωπο στο ρεφορμισμό, πολιτική ταξικής ανεξαρτησίας, προσανατολισμό στην οικοδόμηση της οργάνωσης της ενότητας και των αγώνων της εργατικής τάξης, ενωτική πολιτική, πραγματικό Μεταβατικό Πρόγραμμα, για την Επανάσταση και τον Σοσιαλισμό. Αυτή είναι η προσπάθεια της ΟΚΔΕ και θα παλέψουμε για να την αναδείξουμε και με την επέμβαση- αυτόνομη κάθοδο μας στις εκλογές του 2019.

ΣΥΡΙΖΑ και «Κεντρο-αριστερά»

Μια κούφια Στρατηγική

■ Σοφία Καρασαρλίδου

Μετά την ψήφιση της Συμφωνίας των Πρεσπών και την αποχώρηση των ΑΝΕΛ από την κυβέρνηση, ο ΣΥΡΙΖΑ θέτει πλέον πρακτικά, και με ορίζοντα τις βουλευτικές εκλογές και τις ευρωεκλογές, τη «στρατηγική» της κυριαρχίας του στην «κεντροαριστερά». Ο Τσίπρας τονίζει πλέον το μέτωπο των «προοδευτικών δυνάμεων», προσπαθώντας να αναβιώσει τον δικομματισμό: από τη μία θα βρίσκεται η ΝΔ και η ακροδεξιά και από την άλλη ο ΣΥΡΙΖΑ και οι προοδευτικές δυνάμεις. Ο Γ. Δραγασάκης, υπουργός Οικονομίας και Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, δηλώνει ενόψει των ευρωεκλογών ότι χρειάζεται μια απάντηση στην ακροδεξιά και τον νεοφιλελευθερισμό «μέσα από μια ευρεία προοδευτική δημοκρατική συμπράταξη». Κι αυτό, κατά τον Γ. Δραγασάκη, σημαίνει έναν διαχωρισμό μεταξύ των «παλιών καθεστωτικών δυνάμεων», από τη μια μεριά, και, από την άλλη, τη συμμαχία «του αριστερού προοδευτικού χώρου» με τον ΣΥΡΙΖΑ ως βασικό πυλώνα του. Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται πλέον και όλοι οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ.

Η «στρατηγική» αυτή προετοιμάζονταν βέβαια από καιρό, αν και η κυβερνητική συνεργασία με τους ΑΝΕΛ εμπόδιζε την άμεση υλοποίησή της. Ήδη από τα μέσα του 2015 ο ΣΥΡΙΖΑ εφαρμόζει μια ακραία μνημονιακή πολιτική, κερδίζοντας επάξια μια θέση ανάμεσα στην σοσιαλδημοκρατική αλητεία της Ευρώπης. Γι' αυτό και ανταμείβονταν με τις προσκλήσεις των ηγετικών κλιμακίων της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας, ως σύμμαχος δύναμη, στις συνόδους των ηγετών της, πριν από κάθε σύνοδο της ΕΕ.

Κατά την διάρκεια της απότομης εκλογικής ανόδου του, ο ΣΥΡΙΖΑ αυτοπροβάλλονταν ως αντιμνημονιακό αριστερό κόμμα. Όταν ανήλθε στην εξουσία, σχημάτισε κυβέρνηση με τους ΑΝΕΛ και μετά το δημοψήφισμα, μη κρατώντας κανένα πρόσχημα, υιοθέτησε μια ακραία μνημονιακή πολιτική. Όσο περισσότερο βυθίζονταν μέσα στα μνημόνια (3ο και 4ο Μνημόνιο, υποθήκευση της δημόσιας περιουσίας και εσόδων για την αποπληρωμή του χρέους, κ.ά.) τόσο περισσότερο προσπαθούσε να φορέσει έναν ψευτοαριστερό μανδύα: η ωμή επιβολή των μνημονίων ονομάστηκε «έντιμος συμβιβασμός», οι βαθιά ταξικές και αντεργατικές πολιτικές του πασπαλίζονταν από «αντίμετρα»-ελεημοσύνες, η τυχodiωκτική και δουλοπρεπής υποταγή στις ΗΠΑ, στο ΝΑΤΟ και στην ΕΕ ονομάστηκε «ρεαλιστική εξωτερική πολιτική», η συμπόρευση με την δικτατορία του Σίσι και το Ισραήλ «συμβολή στην ειρήνευση της περιοχής», κ.ο.κ. Μετά τον Αύγουστο του 2018, τυπική λήξη των μνημονίων, άρχισε να πλασάρει το δικό του ελεεινό «success story» περί εξόδου από τα μνημόνια, «επανάφορα στην κανονικότητα», «σταδιακή αποκατάσταση των αδικιών», κ.ά.

Η εκλογική του στρατηγική συνοψίζεται σε μια πρωτοφανή διαστρέβλωση της πραγματικότητας, που θα ζήλευε και ο ίδιος ο Γκέμπελς: α) η χώρα βγαίνει από τα

μνημόνια και τη χρεοκοπία, β) εισέρχεται σε μια περίοδο ανάπτυξης, γ) οι αδικημένοι σταδιακά αποκαθίστανται (βλ. «αύξηση» του βασικού μισθού, «μείωση» της ανεργίας, κ.ά.), δ) υπερασπιζόμαστε την «δημοκρατία», ε) αντιμετωπίζεται η άνοδος του ρατσισμού, του εθνικισμού και της ακροδεξιάς, και στ), για να γίνουν όλα αυτά, χρειάζεται ένα «προοδευτικό μέτωπο» με άξονα τον ΣΥΡΙΖΑ.

Με μοχλό αυτήν την απατεωνίστικη εκλογική τακτική, ο ΣΥΡΙΖΑ προσπαθεί τώρα να διαλύσει τους εξασθενημένους σχηματισμούς της κεντροαριστεράς και να την ανασυνθέσει γύρω από τον εαυτό του ώστε να επιτύχει το καλύτερο δυνατό εκλογικό αποτέλεσμα. Προς το παρόν έχει γνωρίσει μια πρώτη επιτυχία, αποσπώντας βουλευτές και διαλύοντας ουσιαστικά το ΠΟΤΑΜΙ, την Ένωση Κεντρώων και αποσυνθέτοντας το ΚΙΝΑΛ (με την αποχώρηση της ΔΗΜΑΡ). Αλλά αυτό ήταν σχετικά εύκολο. Τα δύο πρώτα κομματίδια ήταν ήδη μισοφαγωμένα και μισοδιαλυμένα, και απλώς περίμεναν την τυπική καταδίκη τους. Το ΚΙΝΑΛ, από την άλλη, έχει αποσπασθεί στο πρώην ΠΑΣΟΚ (συμπεριλαμβανομένου και του ΚΙΔΗΣΟ του Παπανδρέου) αλλά παρ' όλα αυτά αντιστέκεται ακόμη απέναντι στην αφομοίωσή του από τον ΣΥΡΙΖΑ. Όχι γιατί έχει την παραμικρή διαφωνία με τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά γιατί ένα τμήμα του προσβλέπει σε μία κυβερνητική συνεργασία με την ΝΔ (αν αυτή δεν πάρει αυτοδυναμία) και ένα άλλο τμήμα του προσδοκά εκλογικά οφέλη ώστε να μπουρέσει, με καλύτερους συσχετισμούς, να διαπραγματευτεί την ένωσή του με τον ΣΥΡΙΖΑ.

Η δημιουργία του «προοδευτικού μετώπου» –ή η νέα προσπάθεια ανασύνθεσης της κεντροαριστεράς, αυτή την φορά γύρω από τον ΣΥΡΙΖΑ– θυμίζει τα δίπολα του «μαύρου-άσπρου», της «συντήρησης-προόδου», της «δεξιάς-αντιδεξιάς» κ.ά., κοντολογίας του δικομματισμού. Όμως είναι καταδικασμένη να αποτύχει. Ο δικομματισμός της Μεταπολίτευσης, στην Ελλάδα όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, δεν ήταν απλώς ένα απατεωνίστικο εκλογικό παιχνίδι για τον εγκλωβισμό των μαζών. Πατούσε πάνω στις κατακτήσεις των μαζών μετά την δικτατορία (στην Ευρώπη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο), στόχευε ως ένα βαθμό στην διατήρησή τους και από ένα σημείο και μετά στην σταδιακή αφαίρεσή τους.

Η αφαίρεση αυτών των οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών κατακτήσεων οδήγησε σε κατάρρευση τόσο τα χριστιανοδημοκρατικά όσο, και κυρίως, τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα στην Ευρώπη, και στο μεσοδιάστημα, στην εμφάνιση τερατογεννέσεων, είτε ακροδεξιών είτε του «ακραίου κέντρου» είτε του τύπου των «πέντε αστέρων». Μια παρόμοια τάση θα υπερισχύσει και στην χώρα μας, όσο το εργατικό κίνημα, η νεολαία και οι φτωχές λαϊκές μάζες δεν αναλάβουν μέσα από τους αγώνες τους να καθαρίσουν την «κόπρο του Αυγεία» που βασιλεύει στο κεντρικό πολιτικό σύστημα. Με αυτήν την έννοια, οι απατεωνιές του ΣΥΡΙΖΑ έχουν περιορισμένο ορίζοντα: αυτόν της αποφυγής της εκλογικής πανωλεθρίας του. Κάτι που δεν είναι καθόλου εύκολο.

Καμία «ψηφό εμπιστοσύνης» σε παλιούς και νέους μνημονιακούς

Από 151 βουλευτές έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης η κυβέρνηση. Υπερψήφισαν οι 145 βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ και οι Έλ. Κουντουρά και Β. Κόκκαλης (διαγράφηκαν από τους ΑΝΕΛ, υπουργός Τουρισμού και υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης αντίστοιχα), οι Θ. Παπαχριστόπουλος και Κ. Ζουράρις (παραμένουν βουλευτές των ΑΝΕΛ), ο Σπ. Δανέλλης (διαγράφηκε από το ΠΟΤΑΜΙ) και η Κ. Παπακώστα (προερχόμενη από τη ΝΔ, υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη). Τρεις εβδομάδες μετά οι 6 πρόθυμοι προσχώρησαν στην κοινοβουλευτική πλειοψηφία, ζητώντας να προσμετράται η ψήφος τους στις 145 ψήφους της πλειοψηφίας, δηλαδή δηλώνουν προκαταβολικά ότι υπερψηφίζουν τα νομοσχέδια της κυβέρνησης, πριν καν τα δουν!

Μια κωμικοτραγική κατάσταση διαμορφώνεται στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Όχι μόνο γιατί πρώτη φορά η κυβέρνηση στηρίζεται σε βουλευτές που «αποστάτησαν» και διαγράφηκαν από τα κόμμάτα τους. Αλλά και γιατί δυο εξ αυτών (Ζουράρις και Παπαχριστόπουλος), παραμένουν – μέχρι την στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές – σε άλλο κόμμα (ΑΝΕΛ), απ' όπου ούτε διαγράφηκαν ούτε εγκατέλειψαν για να μην διαλυθεί η κοινοβουλευτική ομάδα, με σωρεία απειλών και εκβιασμών.

Σωστό τσίρκο και η συζήτηση στη Βουλή, με τεχνητή όξυνση και ασύστολη δημαγωγία! Ο **Τσίπρας** επικέντρωσε στη φτηνή προπαγάνδα για «έξοδο από τα Μνημόνια» και το προεκλογικό ψευτοδίλημμα της «προόδου ενάντια στην συντήρηση». Με αυτά όμως αυτογελοιοποιείται και απομακρύνεται ακόμη περισσότερο από τα προβλήματα των εργαζομένων. Μια βδομάδα μετά την ψήφο εμπιστοσύνης οι «θεσμοί» ήταν εδώ σφυροκοπώντας ξανά για ιδιωτικοποιήσεις, ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, «κόκκινα» δάνεια. Τα λαλίστατα χείλη του

μακροβιότερου μνημονιακού πρωθυπουργού δεν βρήκαν λέξη για τα πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, που δείχνουν ότι η φτώχεια μαστίζει την χώρα και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ συνεχίζει σταθερά την καθοδική πορεία του.

Ο **Μητσοτάκης**, θιασώτης του ακραίου νεοφιλελευθερισμού, προσπάθησε μάταια να εφεύρει διαχωριστικές γραμμές. Ακόμη και για τη συμφωνία των Πρεσπών, ξεκαθάρισε ότι μετά την ψήφιση δεν μπορεί να υπάρξει καμία αλλαγή, αποκλείοντας το άνοιγμα του θέματος με τον ερχομό της ΝΔ στην κυβέρνηση.

Η αναζήτηση ψήφου εμπιστοσύνης ήταν μια **υπολογισμένη κίνηση**, που εξυπηρετούσε τους κυβερνητικούς εταίρους. Ο Τσίπρας παρέτεινε την παραμονή του στην εξουσία στηριζόμενος κυνικά στις οριακές ψήφους βουλευτών άλλων κομμάτων, ακόμη κι αυτών που προανήγγειλαν ότι θα καταψηφίσουν την συμφωνία των Πρεσπών. Ο Καμμένος πλασαρίστηκε σαν αντιπολιτευόμενος «πατριώτης», ελπίζοντας στην επανείσοδό του στην Βουλή με τις απαραίτητες συγκολλήσεις. Ούτε διέγραψε τους βουλευτές του που στήριξαν την κυβέρνηση, για να μην χάσει τα προνόμια ως πρόεδρος κοινοβουλευτικής ομάδας.

Πάνω απ' όλα, η προσφυγή στην ψήφο εμπιστοσύνης **εξυπηρετούσε και ευθυγραμμίζονταν με τα σχέδια των αμερικάνων ιμπεριαλιστών**, για την υπερψηφίση της συμφωνίας Τσίπρα-Ζάεφ και την ένταξη της Μακεδονίας στο ΝΑΤΟ. Για να επιτευχθεί αυτός ο ύψιστος στόχος χρησιμοποιήθηκαν με μακιαβελικό τρόπο όλα τα μέσα. Η ψήφος εμπιστοσύνης εκβίασε τις μετακινήσεις βουλευτών για την εξασφάλιση της κυβερνητικής πλειοψηφίας, μετά την άρνηση Καμμένου για λόγους εκλογικής επιβίωσης. Διαλύθηκε το ΠΟΤΑΜΙ ως κοινοβουλευτικό κόμμα, μετά την ανεξαρτητοποίηση του Γ. Αμυρά και την αποχώρηση λίγο αργότερα του Γρ.

Ψαριανού, για να υπερψηφίσουν οι υπόλοιποι τρεις. Τελικά, μια εβδομάδα μετά η συμφωνία υπερψηφίστηκε με μια παρδαλή πλειοψηφία 153 ψήφων, διαφορετική από την κυβερνητική πλειοψηφία! Στους 145 προστέθηκαν οι 4 από τους 6 (Παπαχριστόπουλος, Κουντουρά, Δανέλλης, Παπακώστα) και επιπλέον οι Στ. Θεοδωράκης, Σπ. Λυκούδης και Γ. Μαυρωτάς (από το πάλαι ποτέ ΠΟΤΑΜΙ) και ο Θ. Θεοχαρόπουλος (πρόεδρος της ΔΗΜΑΡ).

Η υπερψηφίση της συμφωνίας ανακούφισε τους πάντες: Τον Τσίπρα, που δικαίωσε την στήριξη των ιμπεριαλιστών βγάζοντας σε πέρας την βρώμικη δουλειά. Τον Μητσοτάκη, που δεν χρειάστηκε να την υπερψηφίσει, δηλώνοντας απλώς ότι θα «αγωνιστεί για να αμβλύνει τις αρνητικές συνέπειες». Τον Καμμένο, που δεν χρειάστηκε να κάνει ακόμη μια κωλοτούμπα. Το ΚΚΕ που ψάρεψε στα θολά νερά της πατριδοκαπηλείας και του εθνικισμού μιλώντας για «αλυτρωτικά σπέρματα» που εμπεριέχει η συμφωνία.

Μνημείο **συναλλαγής** και η προσπάθεια της κυβέρνησης να διασώσει τα προνόμια του πολιτικού αρχηγού των ΑΝΕΛ, μπροστά στις απειλές του ίδιου για αποκαλύψεις. Αρχικά επιχειρήσαν την αλλαγή του Κανονισμού της Βουλής, μετά με την επιστολή Τσίπρα παρέπεμψαν την υπόθεση στην επιστημονική επιτροπή της Βουλής, και τα παζάρια συνεχίζονται. Οι διαμαρτυρίες των ΝΔ/ΚΙΝΑΛ περί «ευτελισμού της κοινοβουλευτικής τάξης» προκαλούν πικρό γέλιο σε όποιον θυμάται την σαμαροβενιζελική χούντας όταν οι αλληπάλληλες πράξεις νομοθετικού περιεχομένου είχαν καταργήσει το ίδιο το αστικό Κοινοβούλιο!

Οι κοκορομαχίες στον «ορνιθώνα της αστικής τάξης» δεν κρύβουν την **ταύτιση των αστικών κομμάτων**. Δεν έχουν κανένα εναλλακτικό πρόγραμμα από τα Μνημόνια, καμία εναλλακτική πολιτική από τον ακραίο νεοφιλελευθερισμό. Αυτά εφάρμοσαν και

θα εφαρμόσουν ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ και όποιο άλλο αστικό κόμμα επιβιώσει μετεκλογικά. Μοναδικός τους στόχος είναι το γάντζωμα στην εξουσία υπηρετώντας το κεφάλαιο και τους ιμπεριαλιστές. Γι' αυτό είναι τόσο εύκολη η μεταπήδηση βουλευτών από το ένα κόμμα στο άλλο, και μάλιστα κατ' εξακολούθηση. Ο αμοραλισμός, που συναντάται σε όλα τα αστικά κόμματα, είναι σύμπτωμα της βαθιάς κρίσης του καπιταλισμού. Όμως το «προοδευτικό» μέτωπο του Τσίπρα πάει για πρωτιά: παράγοντες της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ, στελέχη του ίδιου του ΣΥΡΙΖΑ που περιόδευσαν σε ΠΑΣΟΚ, ΠΟΤΑΜΙ, ΔΗΜΑΡ για να καταλήξουν πάλι στο ΣΥΡΙΖΑ, όλοι ευπρόσδεκτοι στη «μεγάλη συμμαχία της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, της οικολογίας και της σοσιαλδημοκρατίας», που ξεκινάει από τους ΝΑΤΟβαμμένους Σοσιαλδημοκράτες τύπου Μάρτιν Σούλτς και φτάνει στους υποστηρικτές των Ναζί στην Ουκρανία.

Το πολιτικό σκηνικό ενόψει των επερχόμενων εκλογικών αναμετρήσεων προμηνύεται νοσηρό. Τα ψέματα και η τεχνητή πόλωση θα γνωρίσουν μέρες δόξας. Όμως, με τον πολιτικό τυχοδιωκτισμό και τις απάτες κανένας αστός πολιτικός, κανένα αστικό πολιτικό κόμμα δεν σώζεται. Η δοκιμασμένη συνταγή των «παροχών»-ψίχουλα που παίρνονται πίσω με το άλλο χέρι, και των προεκλογικών υποσχέσεων που δεν υλοποιούνται μετεκλογικά, δεν μπορεί να διασφαλίσει ούτε στήριξη ούτε ανοχή των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Οι εργαζόμενοι που υποφέρουν από τον δεσποτισμό του κεφαλαίου και το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης θα βαδίσουν ξανά στο δρόμο του αγώνα, για την επανάκτηση των δικαιωμάτων που στερήθηκαν, για το γκρέμισμα του σάπιου καπιταλισμού και την σοσιαλιστική διεξοδό.

■ Θεοδωροπούλου Σοφία

Τράπεζες και «Κόκκινα» Δάνεια: Ξεκινά το μεγάλο φαγοπότι

Μέχρι τέλη Φλεβάρη θα καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο οι ελληνικές τράπεζες θα ξεφορτωθούν τα κόκκινα δάνεια που έχουν στο χαρτοφυλάκιό τους και ταυτόχρονα θα ψηφιστεί ο νέος νόμος Κατσέλη/Σταθάκη για την προστασία της πρώτης κατοικίας ή καλύτερα για τον κάθετο περιορισμό της. Τα κόκκινα δάνεια, και κατ'επέκταση οι τράπεζες, αποτελούν το νούμερο ένα, αν όχι το μοναδικό πρόβλημα, για τους δανειστές, αφού τα άλλα έχουν δρομολογηθεί δουλπορεπώς από την κυβέρνηση.

Με βάση τα συμφωνηθέντα στο 3ο Μνημόνιο οι τέσσερις ελληνικές τράπεζες θα πρέπει να ξεφορτωθούν κόκκινα δάνεια ύψους 50 δισ. ευρώ μέχρι το τέλος του 2021, δηλαδή περίπου 17 δισ. ευρώ κατά μέσο όρο κάθε χρόνο.

Το ύψος των κόκκινων δανείων

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας τα κόκκινα δάνεια ανέρχονταν στο τέλος Σεπτεμβρίου του 2018 σε 84,7 δισ. ευρώ, μειωμένα κατά 22,5 δισ. σε σχέση με τον Μάρτιο του 2016. Ειδικότερα, τα κόκκινα δάνεια ανέρχονται στο 45% του συνόλου των στεγαστικών δανείων. Να υπενθυμίσουμε ότι τα κόκκινα στεγαστικά δάνεια ανέρχονταν το 2008 στο 5,7% του συνόλου αλλά έκτοτε αυξάνονται αλματωδώς φθάνοντας στο 48% του συνόλου το 2014. Στα καταναλωτικά δάνεια το 53% έχει κοκκινίσει ενώ στα επιχειρηματικά έχει κοκκινίσει

το 47%. Από τα τελευταία, στην χειρότερη κατάσταση βρίσκονται τα δάνεια των ελεύθερων επαγγελματιών και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, εκ των οποίων έχει κοκκινίσει το 68,6%, καθώς και τα δάνεια των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, εκ των οποίων έχει κοκκινίσει το 60,9%. Αντίθετα, τα κόκκινα δάνεια των μεγάλων επιχειρήσεων ανέρχονται στο 27,4% του συνόλου, ποσοστό βέβαια καθόλου ευκαταφρόνητο.

Από τα 85 δισ. των κόκκινων δανείων το 46% έχει ήδη καταγγεληθεί από τις τράπεζες, το 31,5% αφορά δάνεια αβέβαιης εισπραξίας και το 23% δάνεια που η καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων ξεπερνά τις 90 ημέρες.

Τα δύο σχέδια για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων

Προς το παρόν υπάρχουν δύο σχέδια για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων. Το ένα είναι της Τράπεζας της Ελλάδας και το άλλο είναι του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Ανεξάρτητα από το ποιο σχέδιο θα εφαρμοστεί, η ουσία είναι ότι οι τράπεζες θα ξεφορτωθούν 50 δισ. κόκκινων δανείων. Η τεχνική διαδικασία για την υλοποίηση αυτού του στόχου θα είναι η μεταφορά των κόκκινων δανείων των τραπεζών σε Εταιρείες Ειδικού Σκοπού είτε του δημοσίου είτε ακόμη και δικές τους ή, πράγμα που είναι το ίδιο, η πώληση αυτών των δανείων σε αρπακτικά funds που ήδη έχουν εμφανιστεί ή δημιουρ-

γηθεί. Αυτές οι εταιρίες δεν θα είναι τίποτε άλλο από εισπρακτικές εταιρείες που έναντι μικρού τιμήματος, στο 2 ή 5% της αξίας του δανείου, θα αγοράζουν το κόκκινο δάνειο από την τράπεζα και εν συνεχεία θα ξεζουμίζουν τον δανειζόμενο (είτε εταιρία είτε νοικοκυριό) για να εισπράξουν όσον το δυνατόν περισσότερα. Σε περίπτωση που αυτό είναι αδύνατο, όλα τα ακίνητα που έχουν μπει υποθήκη (είτε για στεγαστικό είτε για επιχειρηματικό είτε για καταναλωτικό δάνειο) θα μπαίνουν σε πλειστηριασμό.

Το μεγάλο φαγοπότι

Για να πετύχει αυτό το σχέδιο θα πρέπει να περιοριστεί δραστικά η προστασία της πρώτης κατοικίας, δηλαδή να ζηλωθεί ο νόμος Κατσέλη. Αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση διαπραγματεύεται μείωση της αξίας της προστατευόμενης κατοικίας από 280.000 ευρώ (για ζευγάρι με τρία παιδιά) σε 150.000 ενώ ταυτόχρονα θα μπουν υπερβολικά κριτήρια για ένταξη στον νέο νόμο, ώστε τα νοικοκυριά που θα προστατεύονται να είναι λίγα. Κι αυτή είναι μια βασική προϋπόθεση για έγκριση του όποιου σχεδίου από την τρόικα.

Έτσι μαζί με το Υπερταμείο (δηλαδή όλα τα ακίνητα και επιχειρήσεις του δημοσίου), θα βγουν στο σφυρί και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και κυρίως τα ακίνητα των νοικοκυριών. Θα πρόκειται για την μεγαλύτερη αναδιανομή πλούτου που έγινε ποτέ στην ιστορία του ελληνικού καπιταλισμού, μεγαλύτερη ίσως κι

από αυτήν της κατοχής.

Η λεγόμενη «εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος» δεν θα είναι τίποτε άλλο από μια άγρια καταλήστευση προς όφελος των δανειστών και των ελλήνων κερδοσκόπων. Οι πλειστηριασμοί θα εκτοξευτούν και νοικοκυριά θα πετάγονται στον δρόμο απροστάτευτα. Επιχειρήσεις θα κλείνουν για πουληθεί ότι μπορεί να πουληθεί. Βρισκόμαστε λοιπόν μπροστά σε μια νέα καμπή της κρίσης και της χρεοκοπίας.

Μήπως παρ' όλα αυτά θα «εξυγιανθεί το τραπεζικό σύστημα για να ξαναπάει μπρος η οικονομία;», όπως ισχυρίζονται οι διάφοροι επαίοντες; Κάθε άλλο. Τα δάνεια των τραπεζών στον ιδιωτικό τομέα από 259 δισ. το 2008 έπεσαν στα 183 δισ. το 2017, κι αυτό πιστοποιεί την αχρήστευση του τραπεζικού τομέα ή αλλιώς ότι οι τράπεζες δεν δανείζουν παρά ελάχιστα και σε επιλεγμένους. Κι από αυτά όμως, τα 85 δισ. είναι κόκκινα δάνεια, εκ των οποίων οι τράπεζες πρέπει να ξεφορτωθούν μέχρι τέλη του 2021 τα 50 δισ. Η πώληση των κόκκινων δανείων θα φέρει ίσως κάποια δισεκατομμύρια στις τράπεζες αλλά ταυτόχρονα θα αποκαλύψει την πραγματική κατάστασή τους και συνεπώς θα χρειαστούν πάλι ανακεφαλαιοποίηση με λεφτά του δημοσίου. Αλλά ούτε και τότε πρόκειται να αρχίσουν να δανείζουν για «να ξαναπάει μπρος η οικονομία». Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα απλώς θα συνεχίσει να φυτοζωεί και δεν θα αργήσει η ώρα και για το κούρεμα των καταθέσεων..

ΒΡΕXIT: Ήττα της Μέι στο Βρετανικό Κοινοβούλιο

Με συντριπτική πλειοψηφία στις 15/1 οι βουλευτές του βρετανικού κοινοβουλίου απέρριψαν τη συμφωνία αποχώρησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση της πρωθυπουργού Τερέζα Μέι. Ταυτόχρονα και η ψηφοφορία στις 29/1 με τροπολογίες απορρίφθηκε και έτσι το αποτέλεσμα καθιστά τη συμφωνία Ε.Ε. - Ηνωμένου Βασιλείου σε αμφισβήτηση. Η συντριβή ήταν πρωτοφανής καθώς δεν υπάρχει προηγούμενο (η μεγαλύτερη ήττα Βρετανικής κυβέρνησης από το 1924), για πρωθυπουργό να χάσει με μεγάλη διαφορά, σημαντική ψηφοφορία (202 βουλευτές ψήφισαν υπέρ, 432 κατά) καθώς και το γεγονός ότι στους διαφωνούντες περιλαμβάνεται πάνω από το ένα τρίτο της κοινοβουλευτικής ομάδας των Συντηρητικών (118 βουλευτές). Πίσω από το «ΟΧΙ» συντάχθηκαν και οι οπαδοί του σκληρού Brexit καθώς και οι Βορειοίρλανδοί του κόμματος DUP. Όμως το DUP όσο και η πτέρυγα ERG (διαφωνούντες του Συντηρητικού Κόμματος) ανακοίνωσαν ότι θα παράσχουν εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση.

Οι πιο σκληροπυρηνικοί οπαδοί του BREXIT στο Συντηρητικό Κόμμα θέλουν να αποφύγουν την διατροφή των 60δισ που ζητούν οι ευρωπαίοι για το διαζύγιο, τα οποία η Μέι διατίθεται να πληρώ-

σει στην Ε.Ε. Οι βουλευτές αυτοί τάσσονται υπέρ μιας συμφωνίας με πιο σκληρούς όρους και δεν δείχνουν υποχωρούν στις πιέσεις των ευρωπαίων ως προς το σταμάτημα του backstop.

BACKSTOP Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ Ε.Ε.

Επί της ουσίας το backstop ορίζει την τελωνειακή ένωση του Ηνωμένου Βασιλείου μέχρι τον Δεκέμβριο του 2020. Οι δύο πλευρές υπέγραψαν την ιδέα του backstop τον Δεκέμβριο του 2017. Το backstop διασφαλίζει ότι δεν θα υπάρξουν «σκληρά» σύνορα μεταξύ Βόρειας Ιρλανδίας και Ιρλανδίας, οποιοδήποτε και αν είναι το αποτέλεσμα των μελλοντικών συνομιλιών ανάμεσα σε Ηνωμένο Βασίλειο και Ευρωπαϊκή Ένωση. Επί του παρόντος, δεν υπάρχουν τελωνεία ή κανονιστικοί έλεγχοι για τα προϊόντα που περνούν από τη Βόρεια Ιρλανδία, η οποία είναι μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου, και την Ιρλανδία. Και οι δύο πλευρές έχουν επίσης συμφωνήσει το backstop να περιλαμβάνει την διατήρηση της διασυνοριακής συνεργασίας, την υποστήριξη των οικονομιών της Βόρειας Ιρλανδίας και της Ιρλανδίας και την προστασία της συμφωνίας της Μεγάλης Παρασκευής, που υπεγράφη στις 10 Απριλίου 1998, για τη διασφάλιση της ειρήνης μεταξύ Βόρειας Ιρλανδίας και Ιρλανδίας.

Ωστόσο η Ε.Ε. απειλεί ότι θα προχωρήσει σε ενισχυμένους ελέγχους ασφαλείας στην διέλευση προϊόντων στο νησί χωρίς συμφωνία με του όρους που προβλέπει η -απορριφθείσα από τη βρετανική Βουλή- συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου. Απειλεί ότι θα παγώσει

το backstop τροφοδοτώντας την απειλή απόσχισης της Βόρειας Ιρλανδίας από τη Μεγάλη Βρετανία. Οι υποστηρικτές του σκληρού Brexit ανησυχούν ότι το προτεινόμενο σχέδιο του backstop θα «δέσει» τη Μεγάλη Βρετανία με πολλούς νόμους της Ε.Ε.

Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΜΠΙΝ

Ο Τζέρεμι Κόρμπιν ζητά από την κυβέρνηση να επαναδιατυπώσει μία πολιτική διακήρυξη του πλαισίου για τις μελλοντικές σχέσεις της Βρετανίας με την Ε.Ε. και στη συνέχεια να κατοχυρώσει τους νέους στόχους στο βρετανικό δίκαιο, έτσι ώστε ένας μελλοντικός ηγέτης των Τόρις να μην μπορεί να τους αλλάξει. Σύμφωνα με τον ίδιο, οι αλλαγές στην πολιτική διακήρυξη, πρέπει να περιλαμβάνουν: Ολοκληρωμένη τελωνειακή ένωση στη Μεγάλη Βρετανία και συμφωνία για μελλοντικές εμπορικές συμφωνίες, εναρμόνιση με την ενιαία αγορά, σαφείς δεσμεύσεις για τη μελλοντική συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου σε οργανισμούς και προγράμματα χρηματοδότησης της Ε.Ε., όπως και συμφωνίες για μελλοντικές ρυθμίσεις ασφαλείας. Ο Κόρμπιν προφανώς (να θυμίσουμε ότι έχει επαμφοτερίζουσα στάση για το BREXIT) κρατά μια στάση υπέρ των όρων που θέτει η Ε.Ε., ζητά νέο δημοψήφισμα και φυσικά προσδοκά στην πτώση της Μέι (μετά την ψηφοφορία στις 15/1 κατέθεσε πρόταση μομφής στην οποία η Μέι επικράτησε με μόλις 19 ψήφους).

Η ΜΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΗΓΑΔΕΣ - Η Ε.Ε. ΣΕ ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΑΛΥΣΗΣ

Η κατάσταση στο Βρετανικό Κοινοβούλιο είναι πρωτοφανής και η Τερέζα Μέι

έχει βρεθεί σε τρομερά αδιέξοδα. Από τη μία ο σκληρός πυρήνας του BREXIT που υπάρχει μέσα Στο κόμμα της, από την άλλη η στάση των πιο «φιλικά προσκείμενων» στην πρόταση της Ε.Ε. Εργατικών του Κόρμπιν. Η κατάσταση εγκυμονεί σημαντικές αλλαγές στο επίσημο πολιτικό σκηνικό, το Συντηρητικό Κόμμα εμφανίζεται σχεδόν διχοτομημένο. Από την άλλη, οι Εργατικοί ετοιμάζονται να έρθουν σε ρήξη με το αποτέλεσμα του BREXIT ελπίζοντας ακόμα και σε νέο δημοψήφισμα που θα το ανατρέψει. Η κατάσταση δεν είναι εύκολη και ο κατακερματισμός των πολιτικών δυνάμεων της Βρετανίας αφήνουν το σενάριο για ένα χαοτικό BREXIT ανοιχτό, κάτι που θα επιταχύνει και τις εξελίξεις διάλυσης της Ε.Ε. Μια νέα κατάσταση διαμορφώνεται σε όλη την Ευρώπη. Η κρίση των παραδοσιακών αστικών κομμάτων, η αποσύνθεση της ΕΕ, η οικονομική και πολιτική κρίση κ.λπ., δημιουργούν προϋποθέσεις για την άνοδο των εργατικών και κοινωνικών αγώνων. Λείπει όμως μια ικανή, αποφασιστική και αξιόπιστη ηγεσία. Σε όλη την Ευρώπη, το κενό που δημιουργείται δεν πρέπει να καλυφθεί από ρεύματα ενός αδιέξοδου αστικού «ευρωσκεπτικισμού», ακροδεξιά ή/και φασιστικά ή μιας ανύπαρκτης «ανανέωσης» της ΕΕ. Πρέπει να παλέψουμε για να καλυφθεί από την ανάπτυξη των ταξικών αγώνων και την οικοδόμηση επαναστατικών δυνάμεων, σε κάθε χώρα και σ' όλη την Ευρώπη. Αυτός είναι ο δρόμος για να νικήσουμε. Να διαλύσουμε την αντιδραστική ΕΕ του κεφαλαίου και του ιμπεριαλισμού και ν' ανοίξουμε τον δρόμο σε μια Ευρώπη των Εργαζομένων ενωμένη και σοσιαλιστική.

■ Κιτσώνης Ευάγγελος

Η καπιταλιστική κρίση και τα μέσα για την αντιμετώπισή της (ακραίος νεοφιλελευθερισμός, μνημόνια κ.λπ.) έχουν οδηγήσει σε τεράστια αύξηση της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων. Δεν είναι υπερβολή να γίνει λόγος για κοινωνίες που τείνουν να χωριστούν στα δύο: από τη μία βρίσκεται μια μικρή μειοψηφία του πληθυσμού, η οποία καρπώνεται ολοένα και μεγαλύτερο κομμάτι του παραχθέντος πλούτου. Στον αντίποδα, οι φτωχοί βλέπουν τις τάξεις τους να γεμίζουν από προλεταριοποιημένα μεσαία στρώματα, ανέργους και εργάτες που εργάζονται πλέον υπό καθεστώς ακραίας εκμετάλλευσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξελίσσεται σε πρωταθλήτη στην ανισοκατανομή των εισοδημάτων. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat που αφορούν το έτος 2016, το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού της ΕΕ διέθετε 5,2 φορές περισσότερο εισόδημα από το φτωχότερο 20%. Η Ελλάδα βρέθηκε μεταξύ των χωρών με τις μεγαλύτερες αποκλίσεις: Το πλουσιότερο 20% των Ελλήνων λάμβαναν εισόδημα που ήταν 6,6 φορές μεγαλύτερο από αυτό του 20% των φτωχότερων συνανθρώπων τους! Μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ πλουσίων και φτωχών αυτού του φάσματος παρατηρήθηκαν μόνο στη Βουλγαρία, τη Λιθουανία και τη Ρουμανία.

Στην Ελλάδα, η έκρηξη της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων οφείλεται πριν απ' όλα στην υποτίμηση της εργατικής δύναμης σε εθνικό επίπεδο όλα τα μνημονιακά χρόνια (μείωση βασικού

Έκρηξη των Κοινωνικών ανισοτήτων

μισθού, υποκατώτατος μισθός, καταργήσεις/μειώσεις επιδομάτων/δώρων κ.λπ.). Σημαντικό ρόλο έχει διαδραματίσει η αύξηση των έμμεσων και άμεσων φόρων. Η πτώση των εισοδημάτων και η φτωχοποίηση είναι, τέλος, συνδεδεμένες με τη διόγκωση της ανεργίας αλλά και με την επέκταση των «ευέλικτων» εργασιακών σχέσεων. Οι τελευταίες, που οδηγούν όχι μόνο σε χαμηλότερα εισοδήματα αλλά σχεδόν βέβαια και σε φτώχεια, αποτελούν πλέον την πλειοψηφία των νέων θέσεων εργασίας στη ζούγκλα της αγοράς εργασίας που στήθηκε όλα τα προηγούμενα χρόνια (κατάργηση/καταπάτηση εργατικής νομοθεσίας, κατάργηση κλαδικών συλλογικών συμβάσεων, γενίκευση μερικής απασχόλησης κ.λπ.).

Ειδικότερα, η περίοδος 2009-2016 συνοδεύτηκε από ιδιαίτερα αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις, όπως εκφράζονται στους δείκτες φτώχειας και ανισότητας που καταρτίζει το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του 2018, ο δείκτης φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού αυξήθηκε από 27,6% το 2009 σε 36% το 2014, για να μειωθεί ελαφρώς στο 35,6% το 2016. Ωστόσο η σταθεροποίηση αυτή οφείλεται στις «μεταβιβαστικές πληρωμές» και κατά κύριο λόγο στις συντάξεις. Αυτό σημαίνει ότι οι συντάξεις στηρίζουν σε μεγάλο βαθμό ένα σημαντικό κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας από το

να κατακυλήσει στη φτώχεια και τη στέρηση βασικών αγαθών. Συνεπώς, οι επιθέσεις στο ασφαλιστικό σύστημα και η δραστηκή μείωση των συντάξεων από το 2019 πρόκειται να σημάνουν την επέκταση της φτώχειας σε νέα τμήματα του πληθυσμού.

Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι όσοι βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας (άνεργοι και μη ενεργός πληθυσμός) εμφανίζουν μεγάλη αύξηση του ποσοστού φτώχειας. Αυτό σημαίνει ότι το πέταγμα των εργαζομένων από την αγορά εργασίας με απολύσεις ή οι ολοένα και μεγαλύτερες δυσκολίες στην απορρόφηση των νέων απασχολούμενων θα οδηγούν ολοένα και πιο αναπόδραστα στη φτώχεια.

Αλλά και όσοι εργάζονται δεν σημαίνει ότι γλιτώνουν: Οι εργαζόμενοι με σχέση μερικής απασχόλησης ή ελαστικές σχέσεις εργασίας διαβιώνουν κατά κανόνα σε συνθήκες φτώχειας. Η φτώχεια μεταξύ εργαζομένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου είναι τριπλάσια απ' ό,τι σε αυτούς που έχουν συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Το 2017, οι εργαζόμενοι με καθαρές μηνιαίες αποδοχές κάτω των 700 ευρώ υπολογίζονταν σε 37,4% από μόλις 13,1% το 2009. Το ποσοστό των εργαζομένων με καθαρές μηνιαίες αποδοχές μεταξύ 900 και 1.300 ευρώ περιορίστηκε το 2017 σε μόλις 16,8% από 35,7% το 2009. Ανάλογη κατάσταση διαμορφώνεται ακόμη και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Η μείωση των ονομαστικών ωριαίων μισθών και ημερομισθίων κατά την περίοδο 2010-2018 φτάνει στο 20%. Το 72,8% των εργαζομένων λαμβάνει καθαρές μηνιαίες αποδοχές κάτω από 1.000 ευρώ, ενώ μόλις το 10% πάνω από 1.300 ευρώ.

Όσον αφορά τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ), το 2017 οι εθνικές ή τοπικές κλαδικές ΣΣΕ ήταν ελάχιστες, με τις επιχειρησιακές ΣΣΕ να επικρατούν για όγδοο συναπτό έτος. Το 2017 υπογράφηκαν μόνο 15 κλαδικές/ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις, έναντι 244 επιχειρησιακών ΣΣΕ (92%). Οι επιχειρησιακές συμβάσεις επεκτείνουν τις «ευέλκτες» μορφές απασχόλησης, οι οποίες το 2017 αντιστοιχούσαν στο 54,9% των νέων προσλήψεων (από μόλις 21% το 2009)!

Η κατάσταση αυτή δεν διορθώνεται με μεταρρυθμίσεις, ούτε είναι απλώς ζήτημα δικαιότερης φορολόγησης και διόρθωσης ανισορροπιών στην κατανομή του πλούτου. Το πλουσιότερο κομμάτι του πληθυσμού, μια οικτρή μειοψηφία καπιταλιστών και κρατικοδιδαιτων ανώτερων υπαλλήλων της αστικής τάξης, κερδίζουν από την κρίση. Απομυζούν ολοένα και περισσότερο τον κοινωνικό πλούτο και δεν πρόκειται να παραιτηθούν από αυτό το προνόμιό τους. Μόνο οι σκληροί ταξικοί αγώνες με ορίζονται μια κυβέρνηση των Εργαζομένων, που θα προχωρήσει σε γενναία μέτρα υπέρ της εργατικής τάξης και εις βάρος των καπιταλιστών (αυξήσεις μισθών, απαγόρευση απολύσεων, συμβάσεις εργασίας, εθνικοποιήσεις κ.α.) και θα συγκρουστεί έως τέλος με την ΕΕ, θα μπορέσει να αντιστρέψει αυτήν την κατάσταση που απειλεί τους εργαζόμενους και τη νεολαία.

ΤΑ ΚΙΤΡΙΝΑ ΓΙΛΕΚΑ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ

Το κίνημα των κίτρινων γιλέκων διανύει τον τρίτο συνεχόμενο μήνα ύπαρξης. Από τις 17/11, όταν εμφανίστηκε για πρώτη φορά έως τις 9/2, συνεχίζει με τακτικότητα τις κινητοποιήσεις του. Αυτές λαμβάνουν χώρα σε επαρχιακές πόλεις και κορυφώνονται σε όλη την Γαλλία και κορυφώνονται με πανεθνικές κινητοποιήσεις κάθε Σάββατο.

Το κίνημα γνώρισε την κυρίως φάση ανάπτυξης του κατά τις τέσσερις πρώτες εβδομάδες και κυρίως με τις κινητοποιήσεις της 17/11, 24/11, 1/12 και 8/12. Η μαχητικότητα των διαδηλώσεων στο Παρίσι, η διατάραξη της οικονομικής ζωής με τα μπλοκαρίσματα των αυτοκινητόδρομων και, το κυριότερο, η ένθερμη στήριξη και η επικρότηση του από τα εργατικά και ευρύτατα λαϊκά στρώματα, ανάγκασαν την κυβέρνηση και προσωπικά τον Μακρόν να ελιχθούν με προσωπικό διάγγελμα του τελευταίου στις 10/12, στο οποίο ανακοίνωσε ορισμένες παραχωρήσεις οικονομικού περιεχομένου.

Εντούτοις αυτές, από την συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων, όπως και από την μεγάλη πλειοψηφία των λαϊκών και εργατικών στρωμάτων, έγιναν αντιληπτές ως «ψίχουλα», όπως πράγματι είναι. Έτσι, μαζί και με την αίσθηση μίας πρώτης επιβεβαίωσης της δύναμής του κινήματος, συνέχισε να υπάρχει πρόσφορο έδαφος για μία συνέχεια των κινητοποιήσεων. Παρόλα αυτά, έκτοτε, η μαζικότητά του έχει εξασθενήσει σημαντικά, παρά την κατά τα άλλα αξιοσημείωτη αντοχή του. Βέβαια, εξ αρχής, παρά την καθολική στήριξη από εργαζόμενους και από άλλα στρώματα, που αποτυπώνεται σε όλες τις δημοσκοπήσεις, είναι ένα κίνημα χωρίς ιδιαίτερη μαζικότητα. Στην καλύτερή του στιγμή κινητοποίησε σε όλην την Γαλλία, μία χώρα 67 περίπου εκατομμυρίων, 287.000 διαδηλωτές, σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών, αριθμός που δεν αποκλείεται να ήταν και διπλάσιος, ενώ στο Παρίσι, μία πόλη συνολικά 12,5 εκ, οι διαδηλωτές μάλλον σε καμία φάση του κινήματος δεν ξεπέρασαν τους 20.000.

Από τα ζητήματα που τίθενται από τα κίτρινα γιλέκα, προεξέχουσα θέση έχουν όσα σχετίζονται με την αγοραστική δύναμη και το κοινωνικό κράτος, κάτι που έχει μεταφραστεί σε μία ευρεία γκάμα διεκδικήσεων, από την γενναία αύξηση του κατώτατου μισθού, την αύξηση των συντάξεων, των επιδομάτων, την ενίσχυση των δημόσιων υπηρεσιών στις περιφερειακές πόλεις, έως την κατάργηση ή και μείωση των φόρων κ.α. Πολιτικά, το σύνθημα που κυριαρχούσε από τις αρχές ήταν η παραίτηση του Μακρόν, του «προέδρου των πλουσίων», όπως τον αποκαλούν πλέον στον καθημερινό τους λόγο οι «από κάτω» της Γαλλίας. Το τελευταίο διάστημα, η καθιέρωση δημοψηφισμάτων κατόπιν πρωτοβουλίας των πολιτών (R.I.C.) έχει αναδειχθεί σε μία από τις κύριες διεκδικήσεις. Και τα δύο αυτά συνθήματα εκφράζουν το βαθύ χάσμα εκπροσώπησης ανάμεσα αφενός στους φτωχούς, στους εργαζόμενους και στην νεολαία, αφετέρου στις πολιτικές ελίτ, συνέπεια της βαθιάς κρίσης όλων των παραδοσιακών αστικών κομμάτων και σχηματισμών, αλλά και του σχηματισμού του Μακρόν, *Η Πολιτεία Προχωράει* (Republique en Marche).

Σε ό,τι αφορά τις κινητοποιήσεις μετά το διάγγελμα Μακρόν, αυτές έχουν λάβει διάφορες μορφές, από διαδηλώσεις πανεθνικού τύπου σε επιλεγμένες πόλεις της Γαλλίας, πικετοφορίες έξω από πολυεθνικές επιχειρήσεις και σημαντικά τηλεοπτικά μέσα κ.α. Οι δομές του κινήματος συνεχίζουν να είναι αρκετά χαλα-

ρές. Ορισμένες προσπάθειες αριστερών πολιτικών δυνάμεων να αποκτήσει το κίνημα μία πανεθνική δομή, φαίνεται να μην ανταποκρίνονται σε μία πραγματική κίνηση των μαζών και να μην στηρίζονται σε επιμέρους ή τοπικές δομές αυτοοργάνωσης.

Παρόλα αυτά, το κίνημα συνεχίζει και δημιουργεί μία αντικειμενικά δύσκολη κατάσταση για την κυβέρνηση, αφενός επειδή δεν μπορεί να αποκλειστεί μία αναζωπύρωση του, αφετέρου επειδή το ενδεχόμενο αλλαγής χαρακτήρα και ποιότητας του κινήματος χάρις την ενεργοποίηση του εργατικού κινήματος και της εργατικής τάξης, ως τέτοιας, παραμένει πιθανό. Ο Μακρόν, η κυβέρνηση και τα επιτελεία της αστικής τάξης, το γνωρίζουν πολύ καλά. Προσπαθούν να σταθεροποιήσουν την κατάσταση, χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό πολιτικών. Τον ελάχιστο ρόλο μεταξύ αυτών έχουν η ακύρωση ορισμένων μέτρων λιτότητας και η ενίσχυση διά κρατικού επιδόματος, όσων λαμβάνουν τον κατώτατο μισθό. Ακολουθεί η διοργάνωση από τις αρχές του έτους, της αποκαλούμενης «μεγάλης διαβούλευσης» της κυβέρνησης με τους πολίτες και την τοπική αυτοδιοίκηση, επί της φορολογίας, της οικολογικής μετάβασης, της δημοκρατικής ζωής και των δημόσιων υπηρεσιών. Πρακτικά, μεταφράζεται σε ομιλίες του Μακρόν ενώπιον δημάρχων, περιφερειάρχων και άλλων εκλεγμένων της τοπικής αυτοδιοίκησης και σε διαφημιστικές καμπάνιες, που καλούν σε συμμετοχή τους πολίτες με αποστολή γραπτών μηνυμάτων και γραμμάτων με τα παράπονά τους και τις «προτάσεις» τους! Τέλος, η κυβέρνηση εφαρμόζει από την αρχή του κινήματος πολύ σκληρή καταστολή: Συνολικά, υπάρχουν πάνω από 1800 τραυματίες διαδηλωτές, πολλοί εκ των οποίων έχουν ακρωτηριαστεί στα χέρια ή στα μάτια και πάνω από 4500 έχουν προσαχθεί, μερικές εκατοντάδες έχουν καταδικαστεί και φυλακιστεί. Υπάρχουν 11 θάνατοι, εκ των οποίων βέβαια μόνο ένας οφείλεται απευθείας στην αστυνομία. Η δε κυβέρνηση επιβράβευσε στα τέλη Δεκέμβρη τα σώματα καταστολής αυξάνοντας τους μισθούς, ενώ στις αρχές Φλεβάρη ψήφισε νόμο, με τον οποίο αυστηροποιεί το νομοθετικό πλαίσιο των διαδηλώσεων.

Τέλος, καθώς οι ευρωεκλογές πλησιάζουν τα περισσότερα κόμματα της αντιπολίτευσης προσπαθούν να δημαγωγήσουν ή να καρπωθούν όψεις του κινήματος, ώστε να επιβιώσουν στις πολιτικές ανακατατάξεις που το τελευταίο σίγουρα θα προκαλέσει. Το Κ.Κ. Γαλλίας, το Μέτωπο της Αριστεράς του Μελανσόν, το κόμμα της Λεπέν, καθώς και άλλοι μικρότεροι σχηματισμοί έχουν δηλώσει ότι εκπρόσωποι και προσωπικότητες των κίτρινων γιλέκων θα συμμετάσχουν στα ψηφοδέλτια τους. Παράλληλα, ήδη από τα μέσα Δεκέμβρη, διάφορες προσωπικότητες, αγωνιστές, φιγούρες του κινήματος έχουν δηλώσει ότι πρόκειται να παρουσιαστεί ή πρόκειται να παρουσιάσουν μία ανεξάρτητη υποψηφιότητα στις εκλογές ως κίτρινα γιλέκα. Εντούτοις, οι περισσότερες από αυτές τις ανακοινώσεις δεν σχετίζονται μεταξύ τους και μένουν μετέωρες. Το πιο πιθανό είναι ότι θα παρουσιαστεί τελικά μία τέτοια υποψηφιότητα, χωρίς βέβαια να έχει ξεκαθαριστεί ούτε ποιες προσωπικότητες και ποιοι αγωνιστές θα είναι επικεφαλής ούτε ποιοι άλλοι θα το απαρτίσουν, χωρίς επίσης, να έχει ξεκαθαριστεί ή διαφανεί το πολιτικό στίγμα και ο γενικός πολιτικός προσανατολισμός μίας τέτοιας υποψηφιότητας.

■ *Σηφάκης Κωνσταντίνος*

στον κόσμο...

ΗΠΑ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Μεγάλη νίκη πέτυχαν οι εκπαιδευτικοί στο Λος Άντζελες, μαζί με χιλιάδες αλληλέγγυους μαθητές και εργαζόμενους, στον αγώνα τους για την προάσπιση της δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης απέναντι στην ιδιωτικοποίηση της παιδείας και τη μετατροπή της σε προνόμιο για λίγους, που προωθεί ο νεοφιλελευθερισμός. Το συνδικάτο των εκπαιδευτικών του Λος Άντζελες (UTLA), παίρνοντας τη σκυτάλη από τους μαχητικούς αγώνες των εκπαιδευτικών τα τελευταία χρόνια σε πολλές χώρες της Λατινικής Αμερικής (Μεξικό, Χιλή κ.ά.), αλλά και από τις πρόσφατες κινητοποιήσεις και νίκες των εκπαιδευτικών σε πολλές πολιτείες των ΗΠΑ, ξεκίνησε απεργία στις 14/1.

Η αρμόδια υπηρεσία για την εκπαίδευση στο Λος Άντζελες (LAUSD), με συστηματικό τρόπο απαξιώνει τα δημόσια σχολεία, με συνεχή μείωση της χρηματοδότησης και του προσωπικού, με χαμηλόμισθους εκπαιδευτικούς, με κλείσιμο σχολικών μονάδων, με εγκατάλειψη των σχολείων και με τρομακτική αύξηση των μαθητών ανά τάξη, ακόμη και με περισσότερους από 45 μαθητές! Έτσι, στα δημόσια σχολεία φοιτούν τα παιδιά των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, με το ποσοστό των αφροαμερικανών και λατίνων μαθητών να φτάνει το 90%. Παράλληλα, ξεφύτρωσαν σαν μανιτάρια τα λεγόμενα «ειδικά σχολεία» για τα ανώτερα στρώματα, που απορροφούν 600 εκατομμύρια χρηματοδότηση από το δημόσιο, και παρόλα αυτά λειτουργούν αυτόνομα και εκτός του πλαισίου του δημόσιου συστήματος εκπαίδευσης.

Η κατάσταση αυτή οδήγησε σε μια μεγάλη προσπάθεια για διεύρυνση των δυνάμεων του συνδικάτου, που με συστηματική δουλειά έστησε ομάδες ενημέρωσης και δράσης σε πολλά σχολεία. Απευθύνθηκε στους γονείς με μεγάλες καμπάνιες ενημέρωσης — οι οποίοι έφτιαζαν τις δικές τους ομάδες — και φυσικά στους μαθητές, οι οποίοι με τη σειρά τους οργανώθηκαν και ζητούσαν προσλήψεις καθηγητών και τερματισμό της ρατσιστικής σωματικής έρευνας από σεκιούριτι κατά την είσοδό τους στα σχολεία. Έτσι, όταν το UTLA ξεκίνησε την απεργία στις 14/1, 60.000 εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές διαδήλωσαν στο δημαρχείο του Λος Άντζελες και στα γραφεία της LAUSD, παρά τη βροχή και το τσουχτερό κρύο.

Από την πρώτη μέρα, στήθηκαν απεργιακές φρουρές έξω από κάθε σχολείο και πραγματοποιούνταν μαζικές διαδηλώσεις. Η απεργία κράτησε έξι μέρες και η αποδοχή της ήταν καθολική, με την αυτοοργάνωση και την αλληλεγγύη των εργαζομένων να φανερώνουν στις πλούσιες ελίτ της πόλης τη μηδαμινότητά τους μπροστά στο οργανωμένο εργατικό κίνημα. Η LAUSD αναγκάστηκε να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις, να αποδεχτεί τα περισσότερα αιτήματα του συνδικάτου και να τα ψηφίσει στις 22/1.

Συγκεκριμένα, το κίνημα κέρδισε: πρόσληψη ενός νοσηλευτή πλήρους απασχόλησης σε κάθε σχολείο, πρόσθετους συμβούλους και βιβλιοθηκονόμους, κατάργηση ενός άρθρου που επέτρεπε να καταργούνται τα ανώτατα όρια μαθητών ανά τάξη αλλά και σταθερή μείωση του αριθμού μαθητών ανά τάξη, αύξηση 6% στους μισθούς, συνδικαλιστική εποπτεία όσον αφορά τη συστέγαση «ειδικών» σχολείων με δημόσια, πολιτική στήριξη για τη δημιουργία ενός ανώτατου ορίου στην ίδρυση «μη κρατικών» σχολείων σε όλη την Καλιφόρνια. Επίσης, σημαντική πρόοδος υπήρξε σε ένα ευρύ φάσμα αιτημάτων που αφορούν γενικότερα λαϊκά συμφέροντα, όπως η επέκταση των κοινοτικών σχολείων (δημόσια πρότυπα σχολεία), ο τερματισμός της ρατσιστικής σωματικής έρευνας στους μαθητές από σεκιούριτι, η δημιουργία χώρων πρασίνου στα σχολεία και η ίδρυση ταμείου υπεράσπισης των μεταναστών.

Η νίκη των εκπαιδευτικών του Λος Άντζελες δείχνει τις τεράστιες δυνατότητες των εργαζομένων όταν είναι οργανωμένοι. Αποτελεί έναν ακόμα σταθμό στη συντελούμενη ανασυγκρότηση/ανασύνθεση του εργατικού κινήματος στις ΗΠΑ, που πραγματοποιείται τα τελευταία χρόνια με μακροχρόνιους και αποφασιστικούς αγώνες.

Ινδία: Ακόμη μια ιστορικών διαστάσεων απεργία

Στις 8 και 9 Γενάρη, 10 συνομοσπονδίες εργαζομένων κάλεσαν πανεθνική απεργία στην Ινδία (δεν συμμετείχαν οι δύο φιλοκυβερνητικές συνομοσπονδίες). Η απεργία είχε ανακοινωθεί από αρχές Σεπτέμβρη και οργανώθηκε στους βασικούς τομείς της οικονομίας (τράπεζες, μεταφορές, βιομηχανία κ.ά.).

Αυτή τη φορά συμμετείχαν στη γενική απεργία και πολλές οργανώσεις φτωχών αγροτών και εργατών γης (Παν-ινδική Ένωση Αγροτών), που βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Η κυριαρχία μεγάλων πολυεθνικών στην ύπαιθρο έχει ως αποτέλεσμα πολλοί εργάτες να αμείβονται με άθλια μεροκάματα, ενώ όσοι προσπαθούν να καλλιεργήσουν δικά τους χωράφια καταχρεώνονται με δάνεια. Η τραγικότητα της κατάστασης εκφράζεται με τις 48.104 αυτοκτονίες αγροτών από το 2013 ως το 2016! Βασικά τους αιτήματα είναι η διαγραφή των χρεών τους και η διανομή γης στους φτωχούς.

Σημαντική θέση στην απεργία είχε και η συμμετοχή των γυναικών, οι οποίες διεξάγουν σημαντικούς αγώνες στην Ινδία, σε διάφορες περιοχές, για την υπεράσπιση της ισότητας σε όλα τα δικαιώματα, και εκφράζονται και στις μεγάλες απεργίες.

Το 2016 είχε καταγραφεί στην Ινδία η μεγαλύτερη απεργία στην ιστορία της ανθρωπότητας, όταν απέργησαν 150 εκατομμύρια εργάτες. Αυτή τη φορά, οι εκτιμήσεις αναφέρουν κοντά στα 200 εκατομμύρια απεργούς σε όλη τη χώρα, με μπλόκα σε σιδηροδρομικές γραμμές και δρόμους, μεγάλες διαδηλώσεις

(με επιθέσεις της αστυνομίας και χιλιάδες συλλήψεις), σταμάτημα της λειτουργίας μεγάλων εργοστασίων (Bosch, Seat, Volvo, Toyota, Daikin, Samsonite κ.ά.) και απεργία στους τομείς του άνθρακα και χάλυβα, της μεταλλουργίας κ.ά.

Ο φόβος της ινδουϊστικής/εθνικιστικής αλλά και ακραία νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης του Μόντι εκδηλώθηκε με την παρεμπόδιση της επίσημης καταγραφής από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες της συμμετοχής στην απεργία. Το μίσος της κυβέρνησης προς τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα είναι η βαθύτερη αιτία της οργάνωσης αυτής της απεργίας. Οι 10 συνομοσπονδίες κατέθεσαν μια λίστα 12 βασικών αιτημάτων, που τις ένωσαν στον απεργιακό αγώνα: αύξηση του κατώτατου μισθού, έλεγχος των τιμών βασικών αγαθών, καθολική κοινωνική ασφάλιση, αποτροπή νέων ιδιωτικοποιήσεων και αρπαγής δημόσιων επιχειρήσεων, προστασία των εργαζομένων από την αδήλωτη εργασία κ.ά. Ακόμα, η κατάργηση μιας σειράς αντεργατικών, αντισυνδικαλιστικών νόμων και ρυθμίσεων, τους οποίους η κυβέρνηση Μόντι προσπαθεί να εφαρμόσει τον τελευταίο χρόνο για να αποδυναμώσει το εργατικό κίνημα.

Σε μια χώρα με υποτυπώδη νομική προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και ελάχιστη προστασία των συνδικαλιστικών ελευθεριών, η κυβέρνηση προσπαθεί να επιβάλει με απόλυτο τρόπο τον δεσποτισμό των ντόπιων και διεθνών εργοδοτών. Επίσημα, το ποσοστό των συνδικαλισμένων εργαζομένων

φτάνει το 2%, και αυτό αφορά κυρίως κρατικούς και δημόσιους υπαλλήλους, αλλά η κυβέρνηση και οι άρχουσες τάξεις έχουν λόγο να ανησυχούν.

Σήμερα, υπολογίζεται ότι οι εργαζόμενοι στα αστικά κέντρα της Ινδίας φτάνουν τα 520 εκατομμύρια. Μόνο ένα 6-7% είναι επίσημα σταθερά εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις. Εκατομμύρια ακτήμονες αγρότες και εργάτες γης συρρέουν κάθε μήνα στις μεγάλες βιομηχανικές πόλεις, ζώντας σε άθλιες συνθήκες σε παραγκουπόλεις. Δουλεύουν σε εργοστάσια-φρούρια των πολυεθνικών με ιδιωτικές φρουρές και τους αλλάζουν συχνά περιοχές για να μην αποκτήσουν επαφές με τους ντόπιους εργαζόμενους. Οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται από τη γοργά αναπτυσσόμενη ινδική βιομηχανία δεν φτάνουν ούτε για το ένα τρίτο αυτών που ψάχνουν για δουλειά.

Όμως, αυτή η άγρια εκμετάλλευση της ινδικής εργατικής τάξης ξεσπάει σε τεράστιους εργατικούς αγώνες, με επικεφαλής αγωνιστικά συνδικάτα. Τις αμέσως επόμενες μέρες από τη 48ωρη απεργία ξέσπασαν αρκετές απεργιακές δράσεις διαρκείας. Οι εργαζόμενοι στις συγκοινωνίες, το πολιτικό προσωπικό της αμυντικής βιομηχανίας, εκπαιδευτικοί, φοιτητές, βρέθηκαν σε κινητοποιήσεις αρκετές φορές, κερδίζοντας έστω κάποια από τα αιτήματά τους. Στις 3 Φλεβάρη, το κοινοβούλιο «πολιορκήθηκε» από τους «άτυπους» εργαζόμενους, που απαιτήσαν να αναγνωριστούν έστω τα ελάχιστα καθολικά κοινωνικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη στέγη και ένα μίνιμουμ

κοινωνικών παροχών.

Το 2019 είναι χρονιά εκλογών. Η κυβέρνηση του Ναρέντρα Μόντι δίνει τα πάντα στα μεγάλα συμφέροντα για να καταφέρει να παραμείνει στην εξουσία. Δεν διστάζει να προχωρήσει σε νέες, φασιστικού τύπου, επιθέσεις στην εργατική τάξη, για να επιβάλει «Νόμο και Τάξη». Δεκάδες μέλη της επαναστατικής αριστεράς (συγγραφείς, συνδικαλιστές, δημοσιογράφοι, καθηγητές, σπουδαστές) έχουν συλληφθεί μέσα στο 2018, με τη γελοία κατηγορία του σχεδιασμού της δολοφονίας του πρωθυπουργού. Ακροδεξιό επιτίθενται στις συγκεντρώσεις των Νταλίτ (η κατώτερη κάστα, που αριθμεί περίπου 200 εκ.) και αριστερών αγωνιστών που υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους. Οι συνδικαλιστές διώκονται με κάθε τρόπο και η απαξίωση/καταπίεση των γυναικών, ο θρησκευτικός φονταμενταλισμός και ο εθνικισμός υποδαυλίζονται συστηματικά από το καθεστώς.

Ήδη όμως διαφαίνονται σημάδια της πολιτικής κρίσης και της διάλυσης των παραδοσιακών πολιτικών δυνάμεων και η κυβέρνηση δύσκολα θα επιβιώσει στις επόμενες εκλογές. Ακόμα και αν καταφέρει να κερδίσει την κεντρική πολιτική μάχη για την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, πολλά περισσότερα αυτόνομα κρατίδια θα περάσουν στα χέρια της αντιπολίτευσης. Αυτή δεν είναι μια παραδοσιακά αστική αντιπολίτευση, αλλά κυρίως τα διάφορα ΚΚ, που εκφράζουν, αλλά και εγκλωβίζουν, πολυάριθμους και αποφασισμένους αγωνιστές εργάτες που οργανώνουν το εργατικό κίνημα.

Σε κάθε περίπτωση όμως, αυτό που καταφθάνει είναι η βαθιά κοινωνική κρίση και οι ταξικές συγκρούσεις. Οι κοινωνικές θύελλες είναι μπροστά μας.

ΜΠΑΓΚΛΑΝΤΕΣ: Νόθες εκλογές και σκληροί ταξικοί αγώνες

Στις 30 Δεκέμβρη του 2018 πραγματοποιήθηκαν στο Μπαγκλαντές εθνικές εκλογές. Η νομιμότητα των προηγούμενων εκλογών (2014) ήταν πολύ αμφιλεγόμενη αφού διεξήχθησαν χωρίς τον διορισμό υπηρεσιακής κυβέρνησης, με πρόσχημα μια αντιφατική ετυμηγορία του Ανώτατου Δικαστηρίου. Το κυβερνών κόμμα Ένωση Awami είχε κερδίσει 154 από τις 300 έδρες ενώ το κύριο αντιπολιτευόμενο αστικό κόμμα, Εθνικιστικό Κόμμα Μπαγκλαντές (ΕΚΜ) απείχε. Στις πρόσφατες εκλογές επαναλήφθηκε η ίδια διαδικασία με την κυβέρνηση να τονίζει τις «έντιμες προθέσεις της» να πραγματοποιηθούν ελεύθερες και δίκαιες εκλογές.

Προεκλογικά, στο πολυδιασπασμένο και διάσπαρτο από αστικά κομματίδια πολιτικό σκηνικό, επικράτησε μαραθώνιος διαβουλεύσεων για την επίτευξη συνεργασιών και το μοίρασμα των εδρών. Ύρως από την Ένωση Awami συσπειρώθηκαν 13 κόμματα (λίγο πολύ τα ίδια που συγκυβερνούσαν). Το ΕΚΜ αποφάσισε να συμμετάσχει στις εκλογές, συγκροτώντας την Μεγάλη Συμμαχία αποτελούμενη από 20 κόμματα. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονταν και ακραίες φονταμενταλιστικές οργανώσεις όπως η Τζάματ ε Ισλάμ (κατηγορούμενη για εγκλήματα πολέμου από το 1971), γεγονός που προκάλεσε αντιδράσεις και την αποχώρηση από τη συμμαχία κάποιων κομμάτων. Σε ότι αφορά την αριστερά, η συζήτηση κινήθηκε γύρω από την συμμετοχή ή μη στις εκλογές που όλα έδειχναν ότι θα είναι στημένες. Τελικώς, μία συμμαχία κυρίως παραδοσιακών ρεφορμιστικών δυνάμεων συμμετείχε ως Δημοκρατική Αριστερή Συμμαχία (ΔΑΣ).

Τα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν έδωσαν στα κόμματα της κυβερνητικής συμμαχίας 288 από τις 300 έδρες, στις διασπασμένες δυνάμεις της αντιπολίτευσης 10. Η ΔΑΣ δεν είχε έδρα, ενώ για 2 έδρες θα επα-

ναληφθούν οι εκλογές. Τα αποτελέσματα βέβαια δεν αντιπροσωπεύουν παρά μόνο το όργιο βίας και νοθείας που πραγματοποίησε η κυβέρνηση. Ήταν αδύνατο οι υποψήφιοι της αντιπολίτευσης να πραγματοποιήσουν προεκλογικές καμπάνιες. Οι συγκεντρώσεις τους όταν δεν απαγορευόταν, διαλυόντουσαν από φιλοκυβερνητικές συμμορίες. Δεκάδες μέλη του ΕΚΜ συνελήφθησαν προκειμένου να απέχουν από την προεκλογική καμπάνια. Απαγορευόταν ακόμη και η αφισκόλληση. Στα εκλογικά κέντρα πραγματοποιήθηκαν όργια: Απαγόρευση εισόδου και συλλήψεις εκλογικών εκπροσώπων. Κάλπες που παραδίδονταν την προηγούμενη βραδιά από την αστυνομία μισογεμάτες. Απειλές στους ψηφοφόρους από τους φιλοκυβερνητικούς εκπροσώπους και μέλη των επιτροπών. Ψηφοφόροι που προσερχόμενοι να ψηφίσουν μάθαιναν ότι είχαν ψηφίσει ήδη. Σε 6 εκλογικές περιφέρειες που χρησιμοποιήθηκε ηλεκτρονικό σύστημα ψηφοφορίας, μόνο το 42,5% μπόρεσε να ψηφίσει – και στις 6 πλειοψήφησε η κυβερνητική συμμαχία. 18 άνθρωποι δολοφονήθηκαν και πάνω από 200 τραυματίστηκαν την ημέρα των εκλογών. Καταγγέλθηκε μέχρι και εκδικητικός ομαδικός βιασμός γυναικας μπροστά στα 4 παιδιά της διότι επέμεινε να της δοθεί ψηφοδέλτιο του ΕΚΜ.

Είναι ξεκάθαρο ότι αυτό το εκλογικό πραξικόπημα σηματοδοτεί την πλήρη αυτονομία από τις μάζες της αδιστακτης κυβέρνησης που στο όνομα της «ανάπτυξης και της προόδου» λυμάνεται εδώ και μία δεκαετία την εξουσία ταυτιζόμενη με τα συμφέροντα μίας χούφτας παμπλουτων μεγαλοαγοκτημόνων, εργοστασιαρχών και φυσικά των ιμπεριαλιστών (που βλέπουν εκλογικές παρατυπίες μόνο στη Βενεζουέλα) εις βάρος της πάμφτωχης πλειοψηφίας. Πρόκειται για μία σημαντική αντιδημοκρατική αναδίπλωση, εναρμονισμένη με την γενική τάση του παγκόσμιου ιμπεριαλιστικού συστήματος προς

«Εργάτες ιματισμού σε αποκλεισμό δρόμου στη Ντάκα του Μπαγκλαντές»

αυτήν, στην περίοδο της κρίσης του όπου αδυνατεί να ενσωματώσει τις μάζες. Οι εκλογές της βίας και της νοθείας όμως όσο και αν πτοούν, καθόλου δεν αντιπροσωπεύουν τις διαθέσεις, τους πόθους και τη συνείδηση των εργαζομένων και των πληβειακών μαζών και αυτό φαίνεται μέσα από την πραγματοποίηση σκληρών και σημαντικών αγώνων που φτάνουν σε νίκες.

Μία μεγάλη και νικηφόρα απεργία στη βιομηχανία ιματισμού

Στις 13 Γενάρη, ο υπουργός τύπου του Μπαγκλαντές Τιρμ Μουνσί, ανακοίνωσε αυξήσεις στους μισθούς των εργατών ιματισμού προκειμένου να πειστούν να επιστρέψουν στη δουλειά μετά από μια εβδομάδα απεργίας. Οι καθημερινές διαδηλώσεις των απεργών αντιμετωπιζόντουσαν σκληρά από την αστυνομία και μετατρεπόταν σε σκληρές συγκρούσεις, στις οποίες δολοφονήθηκε ένας εργάτης και τραυματίστηκαν δεκάδες. Η μαζικότητα, η επιμονή και η μαχητικότητα των διαδηλωτών όμως, εξανάγκασε την κυβέρνηση του Μπαγκλαντές –δεύτερης μεγαλύτερης παραγωγού ιματισμού μετά την Κίνα– να υποχωρήσει. Κυβέρνηση και εργοδότες υποχώρησαν μόνο αφού παρέλυσαν 50 εργοστάσια και χιλιάδες εργάτες κατέλαβαν τους δρόμους. Τα κόμματα της κυβέρνησης συμφώνησαν σε αυξήσεις για τις μισθολογικές κλίμακες, πλην του κατώτατου μισθού (95 δολ. τον μήνα). Όμως το

βασικό αίτημα των απεργών ήταν η αύξηση του στα 115 δολ. Έτσι, αρκετές χιλιάδες εργατών συνέχισαν την απεργία και διαδήλωσαν και στις 14 Γενάρη, απορρίπτοντας την αύξηση ως ανεπαρκή για την πιο κρίσιμη εξαγωγική βιομηχανία της χώρας που ανθεί χάρη στους μισθούς πείνας.

Σημαντικοί και σκληροί αγώνες και από τα κινήματα ακτημόνων

Στις 12 Γενάρη στην περιοχή Ντακίν Αιχά Μπουρχάτ που ελέγχεται από συμμορίες των μεγαλοαγοκτημόνων, δέχθηκε δολοφονική επίθεση ο Αλαμ Μπαχτσού, ηγέτης της ομοσπονδίας των ακτημόνων της περιοχής, έκτοτε νοσηλεύεται σε κρίσιμη κατάσταση παλεύοντας για την ζωή του. Οι ομοσπονδίες ακτημόνων όλης της χώρας, πραγματοποίησαν διαδηλώσεις και απαιτούν την σύλληψη των αυτουργών της επίθεσης. Ο Μπαχτσού είχε πρωταγωνιστήσει στις κινητοποιήσεις περίπου 400 ακτημόνων οικογενειών, οι οποίες πέτυχαν τον Νοέμβρη δικαστική απόφαση σύμφωνα με την οποία η γη που καλλιεργούσαν και η σοδειά τους τελεί υπό την επίβλεψη της αστυνομίας ώστε να μην μπορούν οι συμμορίες των γαιοκτημόνων να την αρπάξουν. Το 2006 οι ίδιες συμμορίες είχαν επιτεθεί και προκάλεσει εγκαυματα με οξύ στους γονείς του Μπαχτσού για να τον εκδικηθούν για την δράση του.

■ Δημήτρης Γκ.

Νότια Αφρική: προς ανασύνθεση του εργατικού κινήματος

Η υποδούλωση των μαύρων πληθυσμών της Νότιας Αφρικής (αποτελούν περίπου το 80% του πληθυσμού) σε βάρβαρα ρατσιστικά καθεστώτα έληξε τυπικά το 1994, με τη διεξαγωγή των πρώτων ελεύθερων εκλογών και την εκλογή του Νέλσον Μαντέλα στην προεδρία. Στην πραγματικότητα όμως, η κατάσταση των μαύρων, και ιδιαίτερα της εργατικής τάξης και των απόκληρων των πόλεων και της υπαίθρου, βελτιώθηκε ελάχιστα έως καθόλου. Η ηγεσία του Αφρικανικού Εθνικού Κογκρέσου (ANC, το κόμμα του Μαντέλα, που ηγήθηκε του απελευθερωτικού αγώνα των μαύρων) γρήγορα ήρθε σε συμβιβασμό και συνδιαλλαγή με τη λευκή αστική τάξη. Η έφοδος του στελεχειακού δυναμικού του ANC στον κρατικό μηχανισμό συνοδεύτηκε από εκτεταμένα φαινόμενα διαφθοράς, ενώ σε αυτά τα 25 χρόνια, στα οποία κυβερνά αδιάλειπτα τη χώρα, οι κυβερνήσεις του χρησιμοποίησαν όλο το βάρβαρο οπλοστάσιο του νεοφιλελευθερισμού (ιδιωτικοποιήσεις, ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, διάλυση των συστημάτων υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης και πολλά άλλα). Σήμερα, η φτώχεια και η κοινωνική ανισότητα έχουν χτυπήσει κόκκινο, με το πλουσιότερο 1% του πληθυσμού (στη συντριπτική πλειονότητα λευκοί) να κατέχει το 42% του πλούτου της Νότιας Αφρικής, ενώ η ανεργία ξεπερνά το 30%.

Η διεξαγωγή του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα και η διαχείριση του κράτους μετά την ανατροπή του απαρτχάιντ βασίστηκε σε ένα «Λαϊκό Μέτωπο» μεταξύ του ANC, του (στα-

λινικού) ΚΚ Νότιας Αφρικής και της άλλοτε πανίσχυρης συνδικαλιστικής συνομοσπονδίας COSATU. Οι δυνάμεις αυτές είχαν για δεκαετίες τον απόλυτο έλεγχο του εργατικού κινήματος, ενώ η COSATU, μέσα από σκληρούς αγώνες, είχε εξασφαλίσει κατακτήσεις αδιανόητες για τους εργάτες οποιασδήποτε άλλης αφρικανικής χώρας. Ωστόσο, στους κόλπους της αναπτύχθηκε μια αδίστακτη γραφειοκρατία, που προδίδει ακόμα και τα πιο άμεσα συμφέροντα των εργαζομένων, με αντάλλαγμα υπουργικές και άλλες υψηλόβαθμες θέσεις. Το αποκορύφωμα ήταν τα γεγονότα της Μαρίκάντα τον Αύγουστο του 2012. Οι εργάτες στο τοπικό ορυχείο πλατίνης είχαν προχωρήσει σε μαχητική απεργία, έχοντας οργανωθεί ανεξάρτητα και απέναντι στην ηγεσία του «επίσημου» συνδικάτου μεταλλωρύχων. Η απάντηση των γραφειοκρατών ήταν να καλέσουν την αστυνομία, που χτύπησε ανελέητα τους απεργούς σκοτώνοντας 34 εργάτες.

Το στυγνό αυτό έγκλημα πυροδότησε διεργασίες ανάμεσα στα ριζοσπαστικά συνδικαλιστικά στελέχη και στη βάση των συνδικάτων, στην κατεύθυνση της δημιουργίας μιας νέας, ανεξάρτητης και αγωνιστικής συνδικαλιστικής συνομοσπονδίας. Η τελική αφορμή για την πλήρη ρήξη με τη γραφειοκρατία δόθηκε το 2014, όταν η COSATU διέγραψε από τις τάξεις της την ομοσπονδία εργατών μετάλλου NUMSA, το μεγαλύτερο και μαχητικότερο συνδικάτο της χώρας, λόγω της

άρνησής του να συνεχίσει να παρέχει εκλογική στήριξη στο ANC. Η NUMSA αποτέλεσε τη βάση για τη συγκρότηση της νέας ριζοσπαστικής συνομοσπονδίας SAFTU. Στο καταστατικό της SAFTU υπάρχουν σαφείς αναφορές στον σοσιαλισμό, καθώς ως στόχοι της προσδιορίζονται να «δώσει στη νοτιοαφρικανική εργατική τάξη ένα νέο σπίτι, ένα πραγματικό επαναστατικό σπίτι», να «παλέψει για την ολοκληρωτική χειραφέτηση της εργατικής τάξης από τις αλυσίδες των καπιταλιστών καταπιεστών της» και να αποτελέσει μια οργάνωση «δημοκρατική, ελεγχόμενη από τους εργάτες, αγωνιστική, με σοσιαλιστικό προσανατολισμό, διεθνιστική...».

Οι δυσκολίες για τη νέα συνομοσπονδία είναι μεγάλες, καθώς η COSATU εξακολουθεί να ελέγχει τα περισσότερα συνδικάτα, ενώ οι προσβάσεις των ριζοσπαστικών δυνάμεων στον τομέα των ορυχείων, τον κορμό της οικονομίας της Νότιας Αφρικής, παραμένουν σχε-

τικά περιορισμένες. Ωστόσο, τον περασμένο Ιούλιο είχαμε ένα γεγονός-σταθμό στην προσπάθεια για ανασυγκρότηση και ανασύνθεση του νοτιοαφρικανικού εργατικού κινήματος. Στις 21-22 Ιουλίου συγκλήθηκε στο Σοβέτο η Σύνοδος της Εργατικής Τάξης, με συμμετοχή 147 συνδικάτων, οργανώσεων και συλλογικοτήτων, που αντιπροσωπεύουν εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους από όλους τους τομείς της οικονομίας, φτωχούς αγρότες και εργάτες γης, φοιτητές, καθώς και απόκληρους χωρίς ελπίδα εύρεσης «κανονικής» δουλειάς, που επιβιώνουν ως μικροπωλητές ή κάνοντας δουλειές του ποδαριού. Η Σύνοδος έθεσε τους ακόλουθους, στρατηγικής σημασίας

στόχους: α) την ενότητα των συνδικάτων, που ουσιαστικά συγκεντρώνουν στις τάξεις τους σχεδόν αποκλειστικά εργαζόμενους με σχετικά σταθερή δουλειά, με τους άνεργους, τους ελαστικά εργαζόμενους και όσους φτωχούν στον λεγόμενο «ανεπίσημο» τομέα της οικονομίας, β) τη συμμετοχή των συνδικάτων και των στελεχών τους στους αγώνες των φτωχών αγροτών αλλά και σε όλους τους – πάρα πολλούς – αγώνες που διεξάγονται σε τοπική κλίμακα, για την υπεράσπιση της γης, του περιβάλλοντος και των δικαιωμάτων των φτωχών ενάντια στις καταστροφικές δραστηριότητες του κράτους και των πολυεθνικών, ιδιαίτερα στον τομέα των ορυχείων, γ) τη δημιουργία ενός νέου πολιτικού φορέα, που θα εκφράζει τα συμφέροντα της εργατικής τάξης και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, ενόψει και των εθνικών εκλογών του Μαΐου του 2019. Επίσης, στο πλαίσιο της Συνόδου, δημιουργήθηκαν επιμέρους επιτροπές για την επεξεργασία ενός προγράμματος αιτημάτων και σχεδίου αγώνων, στους τομείς: α) οικονομία, εργασία, φτώχεια και διαφθορά, β) παιδεία, γ) υγεία, δ) γη και κατοικία, ε) ισότητα των φύλων, ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, στ) περιβάλλον, ζ) εξορμητική δραστηριότητα και οι επιπτώσεις της στις τοπικές κοινότητες, η) «ανεπίσημη» οικονομία.

Οι εξελίξεις αυτές είναι εξαιρετικά ελπιδοφόρες και κομβικές, όχι μόνο για τους αγώνες και το μέλλον του προλεταριάτου της Νότιας Αφρικής, αλλά και για τις προοπτικές του παγκόσμιου εργατικού κινήματος, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες και αναδυόμενες χώρες (η Νότια Αφρική συμμετέχει στην ομάδα των BRICS). Ακόμα περισσότερο, αν οι διεργασίες καταλήξουν στη δημιουργία ενός επαναστατικού κόμματος, που θα θέσει στη νοτιοαφρικανική εργατική τάξη το ζήτημα της πάλης για την πολιτική εξουσία.

ΤΟ ΣΟΥΔΑΝ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΛΑΪΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Από τα μέσα του Δεκέμβρη το Σουδάν συνταράζεται από κινητοποιήσεις ενάντια στο καθεστώς του προέδρου - δικτάτορα Ομάρ αλ Μπασίρ, που κυβερνά από το 1989 επιβάλλοντας τον ισλαμικό νόμο και ένα ακραίο νεοφιλελευθερισμό. Πρόκειται για μια εξέγερση που έχει συσπειρώσει το σύνολο του πληθυσμού, απειλεί να ανατρέψει το κυβερνών Εθνικό Κόμμα του Κογκρέσου και τον πρόεδρο. Έχει προσλάβει ιδιαίτερα ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά, τόσο στα αιτήματα όσο στον τρόπο οργάνωσης και διεκδίκησης.

Αφορμή για το ξέσπασμα των κινητοποιήσεων υπήρξε ο τριπλασιασμός της τιμής του ψωμιού, ένα ακόμη ακραίο μέτρο που ήρθε να προστεθεί στον ξέφρενο ρυθμό αύξησης των τιμών των βασικών αγαθών και των καυσίμων (60% πληθωρισμός), την επιβολή των επιταγών του ΔΝΤ και την διαφθορά του καθεστώτος. Όλα αυτά έχουν οδηγήσει σε πρωτοφανείς ελλείψεις αγαθών. Ο μισός πληθυσμός (20 εκατομμύρια) αυτής της πλούσιας σε κοιτάσματα πετρελαίου χώρας ζει κάτω από το όριο της φτώχειας.

Εξέγερση με καινοφανή χαρακτηριστικά

Το έναυσμα δόθηκε από την Ένωση Επαγγελματιών του Σουδάν (συνδικάτα γιατρών, μηχανικών, δικηγόρων, κ.λπ.) που κάλεσε σε 24ωρη εθνική απεργία. Η ανταπόκριση από εργατικές οργανώσεις και πολιτικές δυνάμεις ήταν άμεση και πήρε απρόβλεπτες διαστάσεις. Τα αιτήματα γρήγορα μετατράπηκαν από οικονομικά σε πολιτικά, απαιτώντας την ανατροπή του ικτάτορα προέδρου και ριζική πολιτική αλλαγή.

Το Σουδάν έχει ξαναζήσει μαζικές λαϊκές

εξεγέρσεις που έχουν οδηγήσει σε ανατροπή των προηγούμενων δικτατορικών καθεστώτων (1964 και 1985). Και στις δύο περιπτώσεις οι παλιοί δικτάτορες απλά αντικαταστάθηκαν από νέους, όπως τον Μπασίρ που πήρε την εξουσία το 1989. Αυτή τη φορά, ωστόσο, το κίνημα που γεννήθηκε έχει χαρακτηριστικά που φανερώνουν ένα ποιοτικό άλμα σε σχέση με το παρελθόν.

Οι προηγούμενες εξεγέρσεις εκφράσανε, κατά κύριο λόγο, οργανωμένες συνδικαλιστικές και πολιτικές δυνάμεις και εκδηλώθηκαν στην πρωτεύουσα Χαρτούμ και τα μεγάλα αστικά κέντρα. Αυτή η εξέγερση ξεκίνησε μακριά από την πρωτεύουσα, σε εργατικά κέντρα του Βορρά, όπως η Ατμπάρα, ιστορικό κέντρο του σουδανέζικου εργατικού κινήματος και τόπος γέννησης του συνδικαλισμού της χώρας. Απλώθηκε ταχύτατα, φτάνοντας μέχρι τις εμπόλεμες περιοχές του Νταρφούρ και του Λευκού Νείλου. Για πρώτη φορά ενώθηκαν αυθόρμητα στο δρόμο πολλές διαφορετικές πληθυσμιακές και κοινωνικές ομάδες και εργατικές ενώσεις δημιουργώντας μια πρωτόγνωρη ενότητα.

Οι κύριες αντιπολιτευόμενες δυνάμεις (αστικές, αριστερές ριζοσπαστικές, εκπρόσωποι φατριών και εθνικών ομάδων, αντάρτικες και ένοπλες) κάθισαν στο ίδιο τραπέζι και κατέληξαν σε μια συναινετική διακήρυξη («Διακήρυξη για την Ελευθερία και την Αλλαγή») που απαιτεί την απομάκρυνση και την τιμωρία του Μπασίρ και του καθεστώτος του. Ζητά τη σύσταση μιας μεταβατικής κυβέρνησης τεχνοκρατών που θα προετοιμάσει τη μετάβαση σε ένα πλουραλιστικό δημοκρατικό καθεστώς.

Οργανώσεις βάσης

Πέρα από τις συμφωνίες πολιτικών και

συνδικαλιστικών οργανώσεων και φορέων, το λαϊκό κίνημα έχει αρχίσει να αναπτύσσει τις δικές του μορφές οργάνωσης με τη δημιουργία σωματείων βάσης και επιτροπών στους χώρους δουλειάς, που παρακάμπτουν τα επίσημα συνδικάτα (στην πλειοψηφία τους ελεγχόμενα από το καθεστώς), καθώς και κοινοτικών συμβουλίων που οργανώνουν τον πληθυσμό. Αυτές οι οργανώσεις βάσης, από κοινού, σχεδιάζουν τον αγώνα και επιβάλλουν, ουσιαστικά, το πολιτικό του περιεχόμενο, που εκτείνεται πέρα από την απλή απομάκρυνση του προέδρου. Σημαντικός παράγοντας στο κίνημα είναι η νεολαία, που πρωτοστατεί κυρίως στα αστικά κέντρα. Πρόκειται για μια νεολαία που, αν και μεγάλωσε μέσα σε ένα καταπιεστικό, φονταμενταλιστικό περιβάλλον, δεν κουβαλά τα πολιτικά βαρίδια των παλιότερων γενιών και μοιάζει αποφασισμένη να έρθει σε ρήξη με το θρησκευτικό και πολιτικό κατεστημένο και τις αξίες του.

Εγκαταλείπουν το καθεστώς

Η πρώτη αντίδραση του καθεστώτος ήταν η άγρια καταστολή. Χιλιάδες ηγετικά στελέχη της αντιπολιτεύσεως οδηγήθηκαν στη φυλακή, στρατός και άρματα μάχης πλημμύρισαν την πρωτεύουσα και τις μεγάλες πόλεις. Δεκάδες είναι οι νεκροί και εκατοντάδες οι τραυματίες. Όμως, το κίνημα μεγάλωσε αντί να περιοριστεί. Ακολούθησε μια προσπάθεια κατευνασμού με μέτρα δήθεν ανακούφισης των λαϊκών και μεσαίων στρωμάτων (χορήγηση τραπεζικών δανείων και εισαγωγές τροφίμων και καυσίμων). Όμως οι οικονομικές διεκδικήσεις είχαν πια δώσει τη θέση τους σε νέες: «Ελευθερία, Ειρήνη, Δικαιοσύνη» και «Η Επιλογή του Λαού είναι η Επανάσταση».

Το ίδιο το καθεστώς έχει αρχίσει να αποσταθεροποιείται, καθώς οι ισλαμικές οργανώσεις που στηρίζαν μέχρι πρόσφατα την κυβέρνηση διαφωνούν για τον τρόπο αντιμετώπισης της κατάστασης, ενώ κάποιες (π.χ. οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι) διαχωρίζουν τη θέση τους και εγκαταλείπουν το πλοίο που βουλιάζει. Ακόμα και ο ρόλος του στρατού, που εξακολουθεί σε σημαντικό βαθμό να ελέγχεται από τον Μπασίρ, είναι ένα ερωτηματικό. Μεγάλο μέρος των απλών στρατιωτών –θύματα και οι ίδιοι της οικονομικής ανέχειας– συντάχθηκε με τους διαδηλωτές με αποτέλεσμα οι διοικητές να διατάζουν τον περιορισμό τους στα στρατόπεδα. Η ηγεσία, ωστόσο, είναι σε κατάσταση αναμονής, ενώ υπάρχουν πάντα οι πιστές μυστικές υπηρεσίες και παραστρατιωτικές οργανώσεις.

Η Δύση και οι περισσότερες αραβικές χώρες τηρούν στάση αναμονής. Ο Μπασίρ στήριξε τη Σαουδική Αραβία στην επέμβαση στην Υεμένη, τελευταία όμως είχε στραφεί στο Ιράν και τη Ρωσία. Από την άλλη, όσο και να μην είναι αρεστός στους ιμπεριαλιστές και τους υπηρέτες τους, ο σουδανός πρόεδρος είναι προτιμότερος από το ανεξέλεγκτο λαϊκό κίνημα.

Σε κρίσιμη καμπή

Οι επαναστατικές διαδικασίες που εξελίσσονται στο Σουδάν εδώ και δυο μήνες βρίσκονται σε κρίσιμη καμπή. Είναι σίγουρο πως η απόφαση του λαϊκού και εργατικού κινήματος και της νεολαίας για πλήρη ανατροπή της τάξης πραγμάτων θα βρει απέναντί της όχι μόνο τις αντιδραστικές δυνάμεις του καθεστώτος, μα και τις αστικές και συμφιλωτικές δυνάμεις που συμμετέχουν στο κίνημα επιδιώκοντας να το ελέγξουν και να επιβάλλουν μια ομαλή πολιτική αλλαγή προς όφελός τους.

■ Μαρία Κτιστάκη.

Η Μπολιβαριανή Επανάσταση σε θανάσιμο κίνδυνο

Οι κατακτήσεις της Μπολιβαριανής Επανάστασης βρίσκονται μπροστά σε θανάσιμους κινδύνους. Οι εργαζόμενες λαϊκές μάζες υποφέρουν για χρόνια από τον οικονομικό στραγγαλισμό, το σαμποτάζ των μέσων παραγωγής και της διανομής αγαθών, το εμπάργκο των ιμπεριαλιστών, τις δολοφονικές πρακτικές της αστικής ελίτ. Στη θέση της «έρπουσας» στρατηγικής πρόκλησης χάους, με σκοπό το σπάσιμο του ηθικού των μαζών και την αποσταθεροποίηση της κυβέρνησης Μαδούρο, σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε ένα αστραπιαίο πραξικόπημα με που προσπαθεί να εκμεταλλευτεί την αλλαγή του συσχετισμού υπέρ των αντιδραστικών στην περιοχή (νίκη Μπολσονάρο στη Βραζιλία) και να σύρει τη Βενεζουέλα σε έναν αιματηρό εμφύλιο πόλεμο και μια «λευκή» αντεπανάσταση.

Στις 23/1 οι ΗΠΑ, σε συνεργασία με την εγγύαριη αντίδραση στη Βενεζουέλα, αναγνώρισαν τον Χουάν Γουαϊδό, επικεφαλής της νόθας «Εθνοσυνέλευσης» και ηγέτη της αντιδραστικής και νεοφιλελεύθερης «αντιπολίτευσης», ο οποίος αυτοανακηρύχθηκε «μεταβατικός πρόεδρος». Έτσι, η Βενεζουέλα αντιμετωπίζει μια νέα φάση του «πραξικοπήματος διαρκείας», που ξεκίνησε το 2002, επιδεινώθηκε το 2013 μετά τον θάνατο του Τσάβες και εντάθηκε το 2014 και το 2017 με τα «γουαρίμπας» που οργάνωσε η αντιπολίτευση με δεκάδες νεκρούς. Μια «συμμαχία προθύμων» στη Λ. Αμερική (Βραζιλία, Κολομβία, Αργεντινή, Παραγουάη, Χιλή, Γουατεμάλα, Εκουαδόρ) ακολούθησε τις ΗΠΑ αναγνωρίζοντας τον Γουαϊδό και ακυρώνοντας κάθε έννοια λαϊκής/εθνικής κυριαρχίας και την απόφαση του λαού της Βενεζουέλας να ορίζει τις τύχες του. Ίδια στάση κράτησε και η ΕΕ, δίνοντας τηλεσίγαφο στον Μαδού-

ρο να προκηρύξει μέσα σε οχτώ ημέρες προεδρικές εκλογές, αλλιώς θα αναγνωρίσει τον Γουαϊδό. Οι «υπερμαχοί της δημοκρατίας», τσαρλατάνοι χωρίς νομιμοποίηση στις χώρες τους (βλ. Μακρόν) ή που κυβερνούν χωρίς να έχουν εκλεγεί (βλ. Σάντσεθ) έσπευσαν – μετά την αυτονόητη άρνηση του Μαδούρο να δεχτεί τέτοια ωμή παρέμβαση στο εσωτερικό της χώρας του – να αναγνωρίσουν τον σφετεριστή πραξικοπηματία Γουαϊδό, έναν κοινό πράκτορα των ιμπεριαλιστών. Βουλευτής με την «Εθνική Θέληση» (κόμμα του Λεοπόλδο Λόπες, που είναι στη φυλακή καταδικασμένος ως κύριος οργανωτής των «γουαρίμπας» το 2014, που άφησαν 43 νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες), ο Γουαϊδό έχει εκπαιδευτεί από τη CIA, όπως εκατοντάδες άλλοι γόνιμοι αστικών οικογενειών, που αποτελούν τη λεγόμενη «αντιπολίτευση» και είναι διαιρεμένοι σε αρκετές φατρίες.

Σε απόλυτο συντονισμό, το παγκόσμιο μιντιακό λόμπι των ιμπεριαλιστών εξαπολύει έναν υβριδικό πόλεμο προπαγάνδας και παραμόρφωσης της πραγματικότητας. Παρουσιάζεται πως στη Βενεζουέλα υπάρχει δικτατορία και πως η χώρα έχει δύο προέδρους (!), έναν νόμιμο, τον Γουαϊδό, και έναν... παράνομο, τον Μαδούρο! Λένε πως στη Βενεζουέλα δεν υπάρχει δημοκρατία, ενώ από το 1998 έχουν πραγματοποιηθεί 5 προεδρικές εκλογές, 4 βουλευτικές εκλογές, 6 περιφερειακές εκλογές, 4 δημοτικές εκλογές, 5 συνταγματικά δημοψηφίσματα, δηλαδή 23 εκλογικές αναμετρήσεις σε 20 χρόνια. Όλες έγιναν με το ίδιο εκλογικό σύστημα, το οποίο ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ Τζιμ Κάρτερ χαρακτήρισε «το πιο ασφαλές στον κόσμο». Στις τελευταίες προεδρικές εκλογές (Μάιος 2018), τις οποίες κέρδισε ο Μαδούρο με 67,8%, ο

Γουαϊδό δεν είχε καν θέσει υποψηφιότητα, ενώ οι τρεις αντιπολιτευόμενοι υποψήφιοι πήραν όλοι μαζί 33%...

Η πράξη του Γουαϊδό να αυτοανακηρυχθεί πρόεδρος είναι απόλυτα παράνομη και αντισυνταγματική. Το άρθρο 231 του Συντάγματος της Βενεζουέλας ορίζει πως, σε περίπτωση έλλειψης προέδρου (π.χ. λόγω θανάτου), τον αντικαθιστά ο αντιπρόεδρος, ο οποίος πρέπει να προκηρύξει νέες εκλογές.

Η δέηση στηρίξη του Γουαϊδό από τη «διεθνή κοινότητα» είναι άλλο ένα χοντροκομμένο ψέμα των ιμπεριαλιστών. Πάνω από 80 χώρες στηρίζουν τον Μαδούρο, μεταξύ των οποίων η Κίνα, η Ρωσία, η Αφρικανική Ένωση και η Ένωση Αραβικών Κρατών. Ομοίως, η προπαγάνδα για την «ανθρωπιστική κρίση» είναι εξοργιστική. Χωρίς αμφιβολία, υπάρχει κρίση στην οικονομία της Βενεζουέλας, προϊόν του οικονομικού πολέμου που ξεκίνησε μετά τον θάνατο του Τσάβες και επιδεινώθηκε μετά τις κυρώσεις των ΗΠΑ τον Δεκέμβρη του 2014 και το διάταγμα του Ομπάμα τον Μάρτιο του 2015, που κήρυξε τη Βενεζουέλα κίνδυνο για την Εθνική Ασφάλεια των ΗΠΑ. Τον Αύγουστο του 2017, ο Τραμπ επέβαλε περαιτέρω κυρώσεις, που απαγορεύουν την αγορά τροφίμων και φαρμάκων. Η κρίση προκάλεσε μια αρκετά περιορισμένη οικονομική μετανάστευση (π.χ. στο πρώτο εξάμηνο του 2018 υποβλήθηκαν 3.500 αιτήσεις βενεζουελάνων μεταναστών στο Μεξικό έναντι 6.523 προερχόμενων από την Ονδούρα), την οποία εκμεταλλεύτηκε πολιτικά η αντιπολίτευση, χαρακτηρίζοντάς την «κύμα αναζήτησης πολιτικού ασύλου».

Το επιχειρούμενο πραξικόπημα και η ιμπεριαλιστική επέμβαση πρέπει να αποκρουστεί και να ηττηθεί, καταρχάς μέσα από μαχητική κινητοποίηση των ίδιων των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων στη Βενεζουέλα. Είναι η δική τους οργάνωση και κινητοποίηση στην οποία στηρίζεται και ο Μαδούρο, αυτή είναι η δύναμή του. Ο Μαδούρο έχει όμως υπονομεύσει αυτό το πολιτικό κεφάλαιο, με τις πολλές υποχωρήσεις του και με το ότι δεν βάθυνε τη «Μπολιβαριανή Επανάσταση» σε σοσιαλιστική, επιτρέποντας στους αντιδραστικούς να προσπαθούν διαρκώς να ξανασηκώσουν κεφάλι και να απεργάζονται πραξικοπήματα φασιστικού τύπου. Η κυβέρνηση Μαδούρο δεν έχει μόνο το δικαίωμα αλλά και την υποχρέωση να τσακίσει με όλα τα μέσα την ιμπεριαλιστική επέμβαση και την ντόπια αντίδραση, να μην αφήσει τους πραξικοπηματίες να στραγγαλίσουν τη «Μπολιβαριανή Επανάσταση». Πρέπει να προχωρήσει σε μεγαλύτερης κλίμακας εθνικοποιήσεις/απαλλοτριώσεις χωρίς αποζημίωση και κάτω από εργατικό έλεγχο όλων των μεγάλων επιχειρήσεων, επέκταση της βιομηχανίας και οργάνωση όλης της παραγωγής με δημοκρατικό και σοσιαλιστικό σχεδιασμό, εγγύηση όλων των δημοκρατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των μαζών καθώς και σε γενικό εξοπλισμό του λαού.

«Η συμφωνία της 12ης Φλεβάρη τερματίζει τον ένοπλο αγώνα σας... ήρθε η ώρα να καταθέσετε τα δοξασμένα όπλα σας. Όμως το έργο σας δεν ολοκληρώθηκε, η κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας... περιμένει την πραγματοποίησή της». Προκήρυξη Κ.Ε. ΕΛΑΣ, 15/2/1945

Η Συμφωνία της Βάρκιζας (12 Φλεβάρη 1945) μεταξύ ΕΑΜ και κυβέρνησης Πλαστήρα αποτέλεσε μια τεράστια ιστορική προδοσία. Ο ΕΛΑΣ παρέδιδε τα όπλα και διαλύονταν άνευ όρων ενώ ως «αντάλλαγμα» παρέχονταν αμνηστία μόνο στην ηγεσία του ΚΚΕ, αφήνοντας τις αγωνιζόμενες μάζες έρμαιοι της αστικής τρομοκρατίας.

Πολλοί μύθοι χρησιμοποιούνται έκτοτε από σταλινικούς για να ξεπλύνουν την επαίσχυντη προδοσία του ΚΚΕ. Από ατομικούς-ψυχολογικούς λόγους όπως της «δειλής» ηγεσίας (Σιάντος), μέχρι «δυσμενείς συσχετισμούς» και ηθικοσυναισθηματικά ξεσπάσματα του είδους: «Έγιναν λάθη αλλά εμείς αγωνιστήκαμε!», κ.ο.κ. Ωστόσο τίποτα από αυτά δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Οι ρίζες της προδοσίας του ΚΚΕ βρίσκονται στην 6η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής (1934), όπου εγκαταλείφθηκε ο στρατηγικός στόχος της σοσιαλιστικής επανάστασης και αντικαταστάθηκε από την «αστικοδημοκρατική επανάσταση», που θα ήταν το πρώτο στάδιο της επανάστασης σε καθυστερημένες χώρες όπως η Ελλάδα (η περίφημη «θεωρία της επανάστασης κατά στάδια»). Η αντεπαναστατική στροφή συμπληρώνεται από τις αποφάσεις του 7ου συνεδρίου της Γ' Διεθνούς (1935) όπου υι-

74 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ ΒΑΡΚΙΖΑΣ

οθετείται η τακτική των λαϊκών μετώπων (συμμαχίες της εργατικής τάξης με την αστική τάξη και τα μικροαστικά στρώματα υπό την ηγεσία της αστικής τάξης) και η «θεωρία του σοσιαλισμού σε μια μόνο χώρα». Η προδοτική πολιτική της σταλινικής γραφειοκρατίας της Ε.Σ.Σ.Δ. και του Κ.Κ.Ε. καταγράφεται στις παρακάτω συνθήκες:

1) 1-12-1943, «Συνδιάσκεψη Τεχεράνης»: η Ε.Σ.Σ.Δ., μεταξύ των άλλων, συμφώνησε η Ελλάδα να ανήκει στη σφαίρα επιρροής των άγγλων ιμπεριαλιστών.

2) 20-5-1944, «Συνθήκη Λιβάνου»: Διάλυση «Κυβέρνησης του Βουνού» και υποταγή του ΕΛΑΣ στην αστική κυβέρνηση του Καΐρου.

3) 26-9-1944, «Συμφωνία Καζέρτας»: Υποταγή του Ε.Λ.Α.Σ. στους Άγγλους και στον στρατηγό Σκόμπι.

Πώς φτάσαμε στην Συμφωνία της Βάρκιζας

Με την είσοδο της Ελλάδας στον 2ο Π.Π., ο βασιλιάς και η ελληνική κυβέρνηση διέφυγαν στο Κάιρο, αφήνοντας τον ελληνικό λαό στα χέρια των Ναζί και των γερμανόφιλων κυβερνήσεων. Η τριπλή κατοχή της Ελλάδας οδήγησε τις μάζες σε καθεστώς ανέχειας, εξαθλίωσης και τρομοκρατίας (μόνο το 1942 πέθαναν 300.000 άνθρωποι από πείνα). Το ΚΚΕ δεν προειδοποίησε τις μάζες για την ιμπεριαλιστική φύση του πολέμου ενώ προς χάρη της «εθνικής ακεραιότητας», ουσιαστικά κάλεσε τον λαό να στηρίξει τη δικτατορία Μεταξά(!) και με τις «δημοκρατικές» αστικές τάξεις να συμπολεμήσουν τον φασισμό. Τον Σεπτέμβριο του 1941, το

ΚΚΕ ίδρυσε το Ε.Α.Μ., με αστικοδημοκρατικό πρόγραμμα, και το στρατιωτικό του σκέλος, τον Ε.Λ.Α.Σ., μερικούς μήνες αργότερα. Η αντικειμενική εξαθλίωση δημιούργησε τις συνθήκες για μια βαθιά ριζοσπαστικοποίηση των μαζών και την ταχύτατη μαζικοποίηση του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ. Η αντίφαση μεταξύ της αγωνιστικής, αντικαπιταλιστικής συνείδησης της βάσης και της υπεπαναστατικής πολιτικής της ηγεσίας οξύνονταν όσο πλησίαζε το τέλος της φασιστικής κατοχής, καθώς έμπαινε το ερώτημα τι καθεστώς θα εγκατασταθεί μετά.

Τον Οκτώβριο του 1944, τα γερμανικά στρατεύματα αποσύρονται μισοδιαλυμένα, δίνοντας μια εξαιρετική ευκαιρία στον ΕΛΑΣ να τα αποτελειώσει και να χρησιμοποιήσει τον εξοπλισμό τους. Η εντολή δεν δόθηκε ποτέ. Αντί να μεταφερθούν μονάδες του ΕΛΑΣ στην Αθήνα και να ανακηρυχθεί κατάληψη της εξουσίας, εγκαθίσταται, καλωσορισμένος απ' το ΕΑΜ/ΚΚΕ, βρετανικός στρατός υπό τον Σκόμπι και η κυβέρνηση «εθνικής ενότητας» του Παπανδρέου. Οι βρετανοί ιμπεριαλιστές ήξεραν ότι, παρά την μετριότητα του ΚΚΕ, το αστικό καθεστώς δεν μπορούσε ν' αναστυλωθεί χωρίς τη συντριβή των εξοπλισμένων μαζών. Ο Σκόμπι διατάζει διάλυση του ΕΛΑΣ. Το ΚΚΕ απαντάει με (άοπλη) διαδήλωση στις 3 Δεκεμβρίου, που πνίγεται στο αίμα. Ξεσπάνε τα Δεκεμβριανά, όπου ο λαός μάχεται τον βρετανικό στρατό χωρίς τον ΕΛΑΣ (παρά μόνο με εφεδρικές δυνάμεις του), καθώς ο σημαντικότερος όγκος του είχε σταλεί στην Ήπειρο. Την ήττα ακολούθησε η υπογραφή της κατάπτυστης συμφωνίας της Βάρκιζας.

Στους ισχυρισμούς των σύγχρονων σταλινικών ότι ο «δυσμενής συσχετισμός δυνάμεων» και ο «πανάσχυρος βρετανικός ιμπεριαλισμός» δεν επέτρεψαν την κατάληψη της εξουσίας, το ΚΚΕ σε προκήρυξη του εκείνης της περιόδου ξεμπροστιάζεται από μόνο του: «Το ΚΚΕ, εκφράζοντας τη θέληση του ελληνικού λαού να λύσει δημοκρατικά τα εσωτερικά του προβλήματα και να αποφευχθεί ο εμφύλιος πόλεμος, με επιμονή και συνετή πολιτική πέτυχε να συγκροτηθεί Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας... Στην περίοδο της απελευθέρωσης, όταν οι αντίπαλοι του φοβόνταν ότι θα καταλάβει την εξουσία, όπως μπορούσε να το κάμει, το ΚΚΕ απέδειξε περίτρανα την ειλικρίνεια και εντιμότητα των δημοκρατικών του σκοπών»!

Με αυτό το αντεπαναστατικό, καταστροφικό πρόγραμμα, που πετούσε στα σκουπίδια τα διδάγματα της Οκτωβριανής Επανάστασης, η ηγεσία του ΚΚΕ πρόδωσε την εργατική τάξη και την επανάσταση. Η αίγλη που ασκούσε λόγω Σοβιετικής Ένωσης, σε συνδυασμό με την εξολόθρευση οποιασδήποτε αντιπολιτευόμενης φωνής, δεν επέτρεψε στο ελληνικό εργατικό κίνημα να ακολουθήσει μια διαφορετική, επαναστατική πολιτική. Οι τροτσκιστές (κυνηγημένοι από αστούς, φασίστες και σταλινικούς) είχαν από την αρχή εκτιμήσει σωστά τον χαρακτήρα του επερχόμενου πολέμου, τον ρόλο της σταλινικής ηγεσίας της Ε.Σ.Σ.Δ., τα αδιέξοδα της «θεωρίας των σταδίων» και της «Λαϊκο-μετωπικής πολιτικής», προειδοποιώντας ότι εάν η εργατική τάξη δεν πραγματοποιούσε την σοσιαλιστική επανάσταση τότε θα οδηγούταν στην ήττα και στην υποταγή στους βρετανούς ιμπεριαλιστές.

■ Αφροδίτη Χ.

Απόσυρση ΗΠΑ από Συρία

Γεωπολιτικό Χάος

■ Κώστας Δικαίος

Η απόφαση του Τράμπ να αποχωρήσουν 2.000 στρατιώτες των ΗΠΑ από την Συρία (ελέγχουν, μαζί με τους κούρδους των YPG το βορειοανατολικό τμήμα της χώρας), καθώς και οι μισοί από τις 14.000 στρατιώτες των ΗΠΑ από το Αφγανιστάν, δίχασε την αμερικανική πολιτικοστρατιωτική ηγεσία. Έδειξε το βάθος της κρίσης της ηγέτιδας δύναμης του παγκόσμιου ιμπεριαλιστικού συστήματος και την έλλειψη συνεκτικής στρατηγικής της.

Η αποχώρηση αποτελούσε προεκλογική θέση του Τραμπ αλλά θα ήταν λάθος να αποδοθεί στην ιδιοτροπία του. Η ενέργεια είναι κομμάτι μιας προσπάθειας ενός τμήματος των επιτελείων στις ΗΠΑ να απαγκιστρωθούν από περιφερειακές διενέξεις στις οποίες δεν υπάρχουν άμεσα αποτελέσματα αλλά απλώς διαχείριση της αστάθειας. Ο στόχος είναι να επικεντρώσουν τους πόρους, οικονομικούς και υλικούς, στις κύριες συγκρούσεις και ειδικά στην αντιμετώπιση της Κίνας.

Ωστόσο, η σύγκρουση στην Συρία αποτελεί κομβικό σημείο για τον έλεγχο της Μέσης Ανατολής. Τόσο η Συρία όσο και ο έλεγχος του Αφγανιστάν στην Κεντρική Ασία αποτελούν τμήμα του δρόμου του Μεταξίου της Κίνας. Επομένως θα μπορούσε κάλλιστα να θεωρηθεί κανείς εντελώς κοντόφθαλμη την πολιτική του Τραμπ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από το εσωτερικό των στρατιωτικών και πολιτικών μηχανισμών του αμερικανικού ιμπεριαλισμού επιχειρείται να υπονομευθεί αυτή η πολιτική. Τα προβλήματα των ΗΠΑ είναι όμως τόσο μεγάλα σε ό,τι αφορά την αδυναμία χρηματοδότησης και υποστήριξης των αμερικανικών επεμβάσεων, που έχουν δημιουργηθεί ισχυρά ερείσματα της πολιτικής Τραμπ. Έτσι μοιάζει δεδομένο ότι οι ΗΠΑ θα αποχωρήσουν από την Συρία, κάτι που σηματοδοτεί μια σημαντική ήττα για τους αμερικάνους, ενώ θα παραχωρήσουν και δυνατότητα επέμβασης στο Αφγανιστάν και σε άλλους ιμπεριαλισμούς και περιφερειακούς παίκτες.

Ο Τραμπ προσπάθησε να έρθει σε συνεννόηση με τους Τούρκους προκειμένου να αναλάβουν εκείνοι τον έλεγχο της περιοχής που τώρα ελέγχουν οι Κούρδοι των YPG, απειλώντας τους να μην επιτεθούν στους τελευταίους. Πρόκειται για απόλυτη παράνοια, όχι μόνο γιατί οι Τούρκοι επιδιώκουν την εξαφάνιση των κουρδικών δομών της Ροζάβα και του PYD (αδελφό κόμμα

του PKK στο εσωτερικό της Συρίας) ώστε να απομακρυνθεί ο κίνδυνος δημιουργίας αυτόνομης κουρδικής περιοχής στην Συρία και πιθανής παρόμοιας κατάστασης στην Τουρκία, αλλά και γιατί η επιρροή του PYD και των YPG στην Ροζάβα είναι τόσο ισχυρή που δεν μπορεί να βρεθεί αντιπολίτευση στην οποία θα μπορούσαν να στηριχθούν οι Τούρκοι και να διαμορφώσουν μια κατάσταση ανεκτή. Επομένως η μόνη λύση είναι η σύγκρουση με τις εξοπλισμένες από τους αμερικανούς YPG και η καταστολή του κουρδικού λαού.

Τα επιτελεία των ΗΠΑ καθυστερούν την αποχώρηση με πρόσχημα την ύπαρξη μερικών υπολειμμάτων του ΙΚ και την εξεύρεση λύσης μεταξύ Τούρκων και Κούρδων. Ο Τραμπ προσπαθεί να υποβαθμίσει την σημασία της αμερικανικής ήττας, λέγοντας ότι παραμένουν οι αμερικανικές δυνάμεις στο Ιράκ από όπου θα μπορούν να επέμβουν ανά πάσα στιγμή. Η αποχώρηση δεν φαίνεται να αναστέλλεται παρά τις αντιδράσεις του Ισραήλ, των δυτικών ιμπεριαλιστών και των άλλων εταίρων των ΗΠΑ στην περιοχή που αφήνονται ξεκρέμαστοι. Βλέπουν αναγκαία μια δική τους στρατιωτική επέμβαση, αν θέλουν να αποφύγουν την ισχυροποίηση του Άσαντ, της Ρωσίας και του Ιράν, όσο και την ανάληψη του κόστους για την ανοικοδόμηση της χώρας, αν θέλουν να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στην Συρία.

Στο Αφγανιστάν η κατάσταση είναι παρόμοια, αφού οι ΗΠΑ βρίσκονται σε συνεννόηση με τους πάλοι ποτέ «τρομοκράτες» Ταλιμπάν και μάλιστα χωρίς την συμμετοχή της επίσημης κυβέρνησης του Αφγανιστάν, την οποία οι Ταλιμπάν δεν αναγνωρίζουν! Οι ΗΠΑ αναγνωρίζουν και εδώ την αποτυχία τους και ψάχνουν τακτικές απαγκίστρωσης. Αλλά με τους Ταλιμπάν συζητά και το Ιράν, ενώ Ρωσία, Πακιστάν και Ινδία μέσω του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης (στον οποίο συμμετέχει και το Αφγανιστάν σαν παρατηρητής) έχουν αποφασίσει να βοηθήσουν στην εξεύρεση λύσης, πράγμα που σημαίνει ότι οι ΗΠΑ και οι δυτικοί ιμπεριαλιστές χάνουν τον απόλυτο έλεγχο της χώρας!

Αυτή η αποστασιοποίηση των ΗΠΑ και η έλλειψη ξεκάθαρης πολιτικής δημιουργεί νέες δυνατότητες σε διάφορους περιφερειακούς παίκτες, υποβαθμίζει άλλους αλλά ταυτόχρονα αυξάνει τον κίνδυνο σύγκρουσης μεταξύ τους, περιπλέκοντας ακόμα περισσότερο το παζλ των διεθνών ανταγωνισμών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Τουρκία: Μοιάζει να ενισχύεται και να επαναφέρει σε μια ισορροπία τις σχέσεις της με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ (αυτό αποτελούσε και βασική επιδίωξη του Τραμπ, προκειμένου να αποφύγει έναν πιο σφικτό εναγκαλισμό Τουρκίας - Ρωσίας). Της δίνεται η δυνατότητα να διευθετήσει το Κουρδικό και να αξιοποιήσει τις δυο επεμβάσεις της, ελέγχοντας τμήμα της μεταπολεμικής Συρίας.

Όμως τα πράγματα δεν είναι ρόδινα. Η διευθέτηση του Κουρδικού σημαίνει καταστολή των Κούρδων, πράγμα καθόλου εύκολο. Η ανάληψη της ευθύνης μιας τεράστιας περιοχής που αποτελεί το ένα τρίτο της Συρίας σημαίνει τεράστια έξοδα αλλά και σύγκρουση με το καθεστώς Άσαντ και τη Ρωσία, που θα θελήσουν να καλύψουν οι ίδιοι το κενό που θα αφήσει η αμερικανική υποχώρηση και η υποβάθμιση των Κούρ-

δων. Όμως οι αντιδράσεις στις ΗΠΑ και στην ίδια την Τουρκία (αντιρρήσεις στρατηγών και της κεμαλικής αντιπολίτευσης σε επέκταση των επιχειρήσεων) έχουν περιορίσει τις βλέψεις των Τούρκων. Η υποτιθέμενη «εξόντωση του ΙΚ», που θα προϋπέθετε την επέλαση του τουρκικού στρατού μέχρι και 250 χιλιόμετρα μέσα στην Συρία, έχει πλέον δώσει τη θέση της στην εξασφάλιση μιας ζώνης ασφαλείας στα 500 χιλιόμετρα συνόρων της Ροζάβα με την Τουρκία, πλάτους 20-40 χιλιομέτρων. Αυτή θα έχει ως στόχο να αποτραπεί η διάχυση των ανταρτών του PKK. Ακόμα και αυτή η ζώνη όμως αποτελεί σημείο αντιπαράθεσης τόσο με τις ΗΠΑ (οι οποίες θέλουν να παραχωρήσουν τον έλεγχο της ζώνης στους συμμάχους δυτικούς ιμπεριαλιστές χωρίς την συμμετοχή της Τουρκίας) όσο και με την Ρωσία και τον Άσαντ, οι οποίοι δεν αναγνωρίζουν καμιά δικαιοδοσία επέμβασης δυτικών ή Τουρκίας. Σε συνεννόηση με τους Κούρδους, επιδιώκουν να ανακτήσουν τον έλεγχο σε ολόκληρη την βορειοανατολική Συρία με αντάλλαγμα μια πιθανή μερική κουρδική αυτονομία. Ήδη οι δυνάμεις του Άσαντ φαίνεται να αναμένουν την αποχώρησή των ΗΠΑ από την Μανμπίτζ για να αποκτήσουν τον έλεγχο της μετά την αποχώρηση των YPG και σε αντιπαράθεση με την Τουρκία και τους φιλοτούρκους αντάρτες που έχουν έτοιμη την επέμβαση στην περιοχή.

Παράλληλα, η εκχειρία στην Ιντλίμπ προϋπέθετε να κατασταλούν οι δυνάμεις της Ταχρίρ Αλ Σαμ (η παλιά Αλ Κάιντα που δεν ελέγχεται από τους Τούρκους) ώστε να μην αποτελούν απειλή για τις ρωσικές βάσεις και την περιοχή που ελέγχει ο Άσαντ. Αντίθετα όμως, η οργάνωση μοιάζει να αυξάνει τον έλεγχο της στον θύλακα, επειδή οι φιλοτουρκικές δυνάμεις έχουν συγκεντρωθεί ενάντια στην Μανμπίτζ! Επομένως η εκχειρία δεν είναι σίγουρο ότι θα μακροημερεύσει. Η Τουρκία μπορεί να αξιοποιήσει τους πρόσφυγες, για να εποικίσει περιοχές που έχει καταλάβει με φιλοτούρκους Άραβες, δημιουργώντας ελεγχόμενους θύλακες. Το Ισραήλ βρίσκεται σε ένα διαρκή πόλεμο με τις δυνάμεις του Ιράν που έχουν εγκατασταθεί στην Συρία. Αν οι ΗΠΑ αποχωρήσουν από την Ετ Τάνφα, τότε ο δρόμος για την έξοδο του Ιράν στην Μεσόγειο είναι ορθάνοιχτος. Κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό από το Ισραήλ, το οποίο προωθεί τον διαμελισμό της Συρίας για να αποδυναμώσει τον Άσαντ και να δημιουργήσει πρόβλημα στην Τουρκία με την ίδρυση Κουρδικής αυτόνομης περιοχής. Ωστόσο το Ιράν συμμετέχει στην Αστάνα και έχει δώσει πολλά θύματα για την ανάκτηση της κυριαρχίας από τον Άσαντ, επομένως δύσκολα θα εκδιωχθεί. Το μεγαλύτερο πρόβλημα για την Ρωσία είναι ότι η ανοικοδόμηση της Συρίας, προϋπόθεση για την επιστροφή στην κανονικότητα και άρα εξασφάλιση των ρωσικών βάσεων, απαιτεί τεράστια ποσά. Μόνο η Σαουδική Αραβία και τα εμιράτα του Κόλπου μπορούν να αναλάβουν αυτό το κόστος. Αλλά αυτά τα κράτη απαιτούν την απομάκρυνση του Ιράν. Δύσκολο να λυθεί αυτός ο γόρδιος δεσμός. Όσοι από τον ελληνικό καπιταλισμό επένδυσαν στην συμμαχία Ελλάδα - Κύπρου - Ισραήλ - Αίγυπτο ενάντια στην Τουρκία, λαμβάνουν τώρα τα κατάλληλα μηνύματα από την αμερικανική πολιτική που αρέσκεται να αδειάζει «συμμάχους» όταν τα συμφέροντά της το επιβάλουν.